

Lietuvos politikų pasitarimas Čikagoje. Iš kairės: generalinis konsulas New Yorke R. Morkvėnas, garbės konsulas Detroite J. Jurgutis, viceministras dr. O. Jusys, garbės konsulė Clevelande I. Bublienė, garbės konsulas St. Petersburgė A. Karnavičius, garbės konsulas Toronte H. Lapas, ministras patarėjas Washingtonė D. Degutis, garbės konsulas Palm Beach S. Balzekas, generalinis konsulas Čikagoje G. Apuokas, ekonominių reikalų vedėja Čiakogės konsulate L. Skerstonaitė, garbės konsulas Čikagoje V. Kleiza ir Konsulinio departamento direktorius G. Šiaudvytis.

R. Astrausko nuotr.

10 METŲ LIETUVOS IR RUSIJOS DIPLOMATINIAMS RYŠIAMS

Diplomatinių santykių užmezgimo proga Lietuvos ir Rusijos diplomatijos vadovai pasikeitė laiškais.

Laiške, adresuotame Rusijos diplomatijos vadovui I. Ivanovui, kaip *Eltą* informavo Užsienio reikalų ministerija, ministras A. Valionis įvertino pastarąjį dešimtmetį kaip kupiną didelių darbų ir ieškojimų dinamikos laikotarpį. Pasak ministro, 1991-ųjų spalio devintoji - Lietuvos ir Rusijos diplomatinių santykių užmezgimo diena - vainikuoja drąsų dviejų jaunų valstybių žingsnį, žengtą keliais mėnesiais anksčiau - Lietuvos ir Rusijos tarpvalstybinių santykių sutarties pasirašymą.

Šioje sutartyje abiem šalims pavyko įvertinti jautrius praeities momentus, rasti geros kaimynystės formulę ir nubrėžti gaires ateities bendradarbiavimui, besiremiančiam laisvu pasirinkimu ir lygiateise partneryste. Per šį dešimtmetį Lietuvos ir Rusijos santykiai netapo kitų klausimų įkaitais. Šalys išsprendė pagrindines politines problemas, sukūrė solidžią dvišalių sutarčių bazę, įkūrė bendradarbiavimo struk-

tūras - Tarpvyriausybinių bendradarbiavimo komisiją bei Lietuvos regionų ir Kaliningrado srities bendradarbiavimo Tarybą. Tai šiandien leidžia abiejų šalių vyriausybėms sutelkti dėmesį į ekonominius ryšius, tarptautinio bendradarbiavimo klausimus ir regioninius projektus.

Lietuvos diplomatijos vadovo nuomone, Lietuvos ir Rusijos politinio bei ekonominio bendradarbiavimo perspektyvas vis labiau veikia tarptautinis kontekstas - narystė įtakingose tarptautinėse organizacijose, tokiose kaip JTO, ESBO ir ET, NATO ir ES plėtra, Lietuvos narystė ir būsima Rusijos narystė Pasaulio prekybos organizacijoje, ekonomikos globalizacijos ir regioninės integracijos procesai. "Lietuvos ir Rusijos santykių raida patvirtina, kad saugi ir ekonomiškai stabili valstybė gali plėtoti atvirus ir konstruktyvius santykius su kaimyninėmis šalimis, kadangi šių santykių nebevaržo nepasitikėjimas ir įtarumas" - rašo laiške ministras A. Valionis.

Jis sveikino aktyvėjančius Rusijos ryšius su Baltijos jūros

ir Vidurio Europos valstybėmis, kurių geriausias pavyzdys yra pastarojo meto Rusijos ir Lenkijos santykių dinamika ir išreiškė viltį, kad pozityvi Lietuvos ir Rusijos santykių patirtis, efektyviai sprendžiant nelengvus klausimus, pasitarnaus ir santykių su kitomis Baltijos valstybėmis - Latvija ir Estija - plėtrai. Nauja regiono realybė ir nauji iššūkiai iš mūsų reikalauja nuolatinio partneriško bendradarbiavimo. Lietuvos ir Rusijos susitarimas dėl papildomų dvišalių pasitikėjimą ir saugumą stiprinančių priemonių, didinantis atvirumą ir tarpusavio pasitikėjimą karinėje srityje, yra vienas iš akivaizdžių tokio bendradarbiavimo pavyzdžių - rašo Lietuvos užsienio reikalų ministras.

Ekonominiai ryšiai ir Karaliaučius

Jo nuomone, didėjanti prekių apyvarta tarp Lietuvos ir Rusijos yra geras ženklas ir impulsas palankaus klimato tolesnių prekybinių-ekonominių santykių tarp abiejų valstybių plėtočiai. Lietuvos ir Rusijos valstybių aukščiausi

pareigūnų susitikimuose, kurių šiais metais įvyko ištis daug, pagrindinis dėmesys buvo skiriamas pozityvios ekonominės darbotvarkės formavimui. Daugelio ekonominio bendradarbiavimo projektų įgyvendinimas buvo akcentuojamas ir šiais metais įvykiuose Lietuvos ir Rusijos Prezidentų bei Ministrų Pirmininkų susitikimuose. Tarp jų tokie svarbūs klausimai kaip bendradarbiavimas tarp Klaipėdos ir Kaliningrado uostų, tarptautinių transporto koridorių plėtra, ilgalaikiai energetinių išteklių transportavimo projektai, turintys tapti būsimos ES - Rusijos energetinės partnerystės dalimi. Šių projektų realizavimas atneštų naudą abiejų šalių žmonėms - kviečia bendradarbiauti Lietuvos diplomatijos vadovas.

Pasak jo, Lietuva sėkmingai perėmė per dešimtmečius Vakarų Europoje kauptą bendradarbiavimo per sienas patirtį. Geriausias pavyzdys - Lietuvos bendradarbiavimas su Kaliningrado sritimi, sujungęs teorinių diskusijų ir praktinės veiklos lygmenis.

Ministras A. Valionis išreiškė viltį, kad Kaliningrado sritis taps atvira regioninei integracijai ir ES plėtros teikiams galimybėms erdve, o srities plėtros modeliai atitiks šiandienos realijas, regioninių procesų dinamizmo ir ekonomikos specializacijos iššūkius. Didelis bendradarbiavimo potencialas glūdi realizuojant regioninius infrastruktūrinius projektus transporto, energetikos, aplinkosaugos srityse, įtrauktuose į bendrus Lietuvos ir Rusijos pasiūlymus ES "Šiaurės Dimensijos" iniciatyvai. Šiame kontekste svarbus Baltijos jūros valstybių tarybos vaidmuo.

Ministras A. Valionis išreiškė viltį, kad Rusijos pirmininkavimas šioje organizacijoje suteiks naujų impulsų bendradarbiavimo per sieną plėtrai. Vis daugiau dėmesio Baltijos jūros regionui skiria besiplečianti Europos Sąjunga, tęsdama "Šiaurės Dimensijos" iniciatyvos realizavimą. "Per šį dešimtmetį Lietuvoje užaugo nauja karta. Ji galutinai atsikratė fobijų bei stereotipų. Esu įsitikinęs, kad šie jauni žmonės sėkmingai įgyvendins mūsų kuriamus kokybiškai

naujus Lietuvos ir Rusijos bendradarbiavimo projektus. Džiugu, kad ir lietuvių tautinė mažuma Rusijoje bei rusų tautinė mažuma Lietuvoje tampa svarbia grandimi, jungiančia mūsų valstybes ir tautas" - laiške Rusijos kolegai rašo Lietuvos užsienio reikalų ministras.

Jo manymu, Lietuvai prasidėjusio tūkstantmečio imperatyvas santykiuose su Rusija yra modelis, kuris suderina laisvą abiejų tautų valią, ilgaites istorines ir kultūrinis jungtis bei atsiveriančias regioninio ir tarptautinio bendradarbiavimo galimybes. Lietuva turi savo ateities viziją - dalyvavimas Euroatlantinėje integracijoje, geros kaimynystės ir aktyvių regioninių ryšių plėtojimas. "Esu įsitikinęs, kad tai yra geras pagrindas ir būsimiems Lietuvos - Rusijos santykiams", rašo ministras.

Baigdamas laišką užsienio reikalų ministras A. Valionis pakartojo ankstesnį kvietimą Rusijos diplomatijos vadovą apsilankyti Lietuvoje.

Rusijos ministro laiškas

Rusijos užsienio reikalų ministras I. Ivanovas laiške Lietuvos diplomatijos vadovui A. Valioniui apžvelgė nuveiktus dešimtmečio darbus ir ateities bendradarbiavimo perspektyvas.

"Pasibaigęs dešimtmetis buvo santykių kūrimo tarp dviejų nepriklausomų valstybių laikotarpis" - rašo I. Ivanovas. Pasak jo, per pastarąjį dešimtmetį buvo surasti garbingi tokių dvišalių santykių problemų sprendimai, kaip kariuomenės išvedimas, pilietybė, asmenų, pasirinkusių gyvenamąją vietą kitoje šalyje, statusas. Sukurta solidi, orientuota į ateitį, sutarčių bazė. Dideliais tempais, nors ir ne be sunkumų, auga prekybos apimtys ir bendrų įmonių skaičius. Nubrėžiami ilgalaikio bendradarbiavimo kontūrai bazinėse Rusijai ir Lietuvai ekonomikos srityse, atsižvelgiant į plačius bendrus interesus.

Pasak ministro, šiais metais įvykęs Prezidento Valdo Adamkaus oficialus vizitas į Rusiją bei abiejų valstybių vyriausybės vadovų susitikimas dar labiau suartinė šalių pozicijas dėl dvišalių santykių klausimų dienotvarkės.

Nukelta į 10 p.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

▪ ŽEMĖS ŪKIS REMIAMAS VISUOSE ŽEMYNuose

Seimo narys, Krikščionių demokratų valdybos pirmininkas Petras Gražulis atmets Laisvosios rinkos instituto ekspertų, kai kurių partijų bei apžvalgininkų teiginius, esą žemės ūkis neturi būti reguliuojamas, jam nereikia jokios paramos, kaimo rėmimas - tik biudžeto lėšų švaistymas, praneša ELTA.

Spaudos konferencijoje parlamentaras pateikė nemažai statistinių duomenų apie žemės ūkio rėmimą išplėtotos rinkos ekonomikos šalyse. "Negalima tylėti, kai taip akivaizdžiai klaidinama visuomenė, bandoma supriešinti miestą ir kaimą", - sakė P.Gražulis.

Pasak parlamentaro, 30 ekonomiškai stipriausių pasaulio šalių 2000 metais skyrė žemės ūkiui 245 milijardus JAV dolerių - tai sudaro vidutiniškai 1.3 procento tų valstybių bendrojo vidaus produkto. Vidutinė žemės ūkio produktų gamintojų paramos vertė - 34 procentai. Vadinasi, darė išvadą parlamentaras, net trečdalį visų žemdirbių pajamų sudaro valstybinė parama.

P.Gražulis pažymėjo, kad didžiausios valstybės paramos sulaukia Šveicarijos, Japonijos, Norvegijos, Islandijos žemdirbiai. Šiose šalyse valstybės parama sudaro net 65-70 proc. ūkininkų produkcijos vertės. Europos Sąjungos parama žemės ūkiui siekia 38, o JAV - 22 procentus. Mažiausia parama šiai ūkio šakai skiriama Naujojoje Zelandijoje. Tačiau, anot parlamentaro, tai lemia itin palankios gamtinės sąlygos.

"Pastaraisiais metais parama žemdirbiams Lietuvoje svyravo tarp 10 ir 20 procentų. Ji nėra labai didelė. Pavyzdžiui, 1998 metais ji netgi buvo mažesnė negu Estijoje", - sakė spaudos konferencijoje P.Gražulis. Anot jo, tiesioginiai pervedimai žemdirbiams pastaraisiais metais buvo apie 400 milijonų litų kasmet, įskaitant cukraus akciją ir neįskaitant melioracijos. O melioracijos finansavimas sumažėjo nuo 151 milijono litų 1995 metais iki 40 milijonų 2001 metais.

Ir tiesioginiai pervedimai žemdirbiams, ir bendra parama žemės ūkiui sumažėjo, tuo tarpu bendra valstybės biudžeto išlaidų suma nuo 1995 m. iki 2001 m. padidėjo 1.7 karto.

▪ KOALICINĖS VYRIAUSYBĖS ŠIMTADIENIS

Vilnius, spalio 5 d. (ELTA). Centro ir Liberalų sąjungos drauge su F.Naumano fondu spalio 20 dieną Vilniuje rengia konferenciją, kurioje vertins Socialdemokratinės koalicijos Vyriausybės 100 dienų, praneša ELTA. Konferencijoje "Naujosios valdžios šimtadienis - Lietuvos reformų likimas ir perspektyvos" pranešimus skaitys Centro, Liberalų sąjungų ir kitų Seimo opozicinių partijų vadovai, Laisvosios rinkos instituto ekspertai. Pasak Informacijos, analizės ir spaudos biuro vadovo Regimanto Čiupailos, jie įvertins socialdemokratų Vyriausybės 100 dienų darbą ir Lietuvos reformų, kurios šiuo metu yra sunkiai prognozuojamos pozityvios eigos ir rezultatų atžvilgiu, likimą.

"Manau, kad ši konferencija taps realiu pagrindu centro ir dešinioms opozicinėms jėgoms sukurti alternatyvią Vyriausybės programą. Premjeras A. Brazauskas, nors ir turėdamas galvoje kairiųjų idėjas, yra apsiavęs abu į dešinę žiūrinčius batus, o tai neleis reformoms Lietuvoje judėti pozityvia kryptimi ir pasmerkia Lietuvą trypčioti vietoje", - mano Centro sąjungos pirmininkas, Seimo narys prof. Kęstutis Glaveckas.

Savo pagalbą konferencijos organizatoriams pažadėjo nuolatinis jų partneris F.Naumano fondas iš Vokietijos.

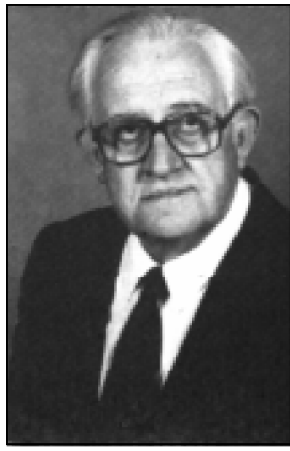
▪ CUKRAUS DISKUSIJOS

Krikščionių demokratų valdybos pirmininkas, Seimo narys Petras Gražulis be jokių išlygų palaiko Vyriausybės nutarimą nustatyti iš fabrikų parduodamo cukraus kainą ir siūlo nekreipti jokio dėmesio į centrinių raginimus atšaukti šį sprendimą.

Spaudos konferencijoje P.Gražulis pabrėžė, kad visoje Europoje cukraus sektorius yra griežtai reguliuojamas, baltajam cukrui taikomos kvotos, įvesti didžiuliai cukraus importo muitai, nustatyta minimali cukrinių runkelių supirkimo kaina bei intervencinės ir tikslinės cukraus kainos. Jo įsitikinimu, Vyriausybės laikinai nustatyta minimali cukraus pardavimo iš fabrikų kaina - po 2 litus 43 centus už kilogramą - padės išsaugoti cukraus fabrikus ir išlaikyti darbo vietas, užtikrins minimalią cukrinių runkelių supirkimo kainą ir kas svarbiausia - užkerta kelią monopolio cukraus sektoriuje įsigalėjimui.

Tuo tarpu centristai, ragindami atšaukti Vyriausybės nutarimą dėl cukraus rinkos reguliavimo priemonių, tvirtino, kad jis esąs palankus tik Marijampolės cukraus fabrikui, išbalansuoja rinką, gražina į planinės ekonomikos laikus, diskriminuoja konditerijos pramonę, dar labiau didina socialinę įtampą. Jie taip pat suabejojo nutarimo teisėtumu ir konstitucingumu.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

Algirdas Pužauskas

Spalio 2 d. JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld išvyko į draugišką Centrinės Azijos valstybių sostines painformuoti koalicijos partnerių apie JAV pasirengimus karo veiksmams. Sekretorius apilankė: Saudo Arabiją, Omaną, Egiptą ir Uzbekiją. Amerikos ir jos sąjungininkų vyriausybės reikalauja, kad Afganistanas išduotų besislapstantį teroristų organizacijos vadą Osama bin Laden, arba jiems teks pasitraukti iš Afganistano valdžios, kurią jie pasigrobė. Britanijos premjeras Tony Blair savo kalboje pagrasino Taliban religinei milicijai, kad jai gresia sunaikinimas, jei ji toliau globos tarptautinį teroristą bin Laden. Briuselyje NATO valstybių vadai pritarė JAV parengtam planui, nors kariuomenės vadai pripažino, kad karo veiksmai Afganistane bus daugiau pagrįsti ginkluotės ir strategijos pranašumu, o ne partizaninio karo taisyklėmis. Po penkerių metų Taliban milicijos Afganistane valdymo nėra viena iš šešių valstybių, turinčių sieną su Afganistanu nepasisakė už Taliban režimo išlaikymą. Net ir Kašmire teritoriją valdanti Indija norėtų Afganistaną turėti kiek pastovesnį režimą, o ne ruošiantį Kašmire musulmonams fanatiškus kovotojus, Indijos karininkų, valdininkų žudytojus.

Žodis taliban yra arabiškas ir reiškia "studentas". Jau seniai Afganistane vykstant karo veiksmams, krašte lieka daug našlaičių, kuriuos islamo dvasiškai uždaro į "Madrasas" (religines mokyklas). Jose našlaičiai, kai kurie vos 11 - 12 metų amžiaus, yra ne tik įkvėpiami noriai mirti ir aukotis už islamą, bet ir žudyti kitaip galvojančius. Taliban milicija užėmė Afganistano sostinę 1996 m. Kartu į milicijos rankas pateko apie 90 procentų viso Afganistano. Šalis neturi jokių konstitucijų, įstatymų leidimo parlamentų. Kiekvienas kaimas turi savo dvasiškį muļą, kuris valdo žmones teroro priemonėmis. Prie karo veiksmų sunkumų

TALIBAN NEPASIDUODA

dar prisidėjo nepaprasta sausra, kuri palietė Afganistaną. Vien JAV šalpos organizacijos pastaraisiais metais pasiuntė Afganistanui maisto atsargų už 29 mil. dol. Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio agentūra paskelbė, kad Afganistane net 6 milijonai žmonių kenčia bada ir bando pabėgti į kaimyninius kraštus. Atsilygindamas Taliban režimas ištrėmė visus užsieniečius iš savo krašto, nes jie "kenkia" tikėjimui. Afganai susiskaldė į daugybę genčių. Paštūnai sudaro 38 proc. gyventojų, tadzikai - 25%, hazarai - 19%, uzbekai - 6%. Šalyje naudojami 23 kalbos dialektai. Nekalbant apie pabėgėlius iš Afganistano, pačioje šalyje daug žmonių bėga iš vienos apylinkės į kitas, gyvena tarp svetimų genčių ir net nesusikalba tarpusavyje. Pagal Taliban kraštutinį "mokslą" moterys yra žemesnio laipsnio žmonės joms mokslas nereikalingas. Jos neturi lygių teisių ar privilegijų. Jų uždavinys gimdyti vaikus ir gaminti maistą. Gatvėse pasirodyti moterys

gali tik lydimos vyriškio, tos šeimos nario. Moterys privalo nešioti visą kūną apgaubiančios "burkos". Namų langai turi būti uždažomi dažais, kad iš gatvės niekas nematytų viduje esančių moterų. Taliban draudžia medicinos gydytojams vyrams apžiūrėti sergančią moterį, tačiau kai moterims draudžiama siekti mokslo, nėra moterų gydytojų. Tai reiškia, kad sergančios moterys neturi jokios pagalbos. Moterims draudžiama nešioti batus su aukštais kulniukais, dažyti veidą, lūpas, garsiai juoktis viešoje ar rengtis spalvotais drabužiais.

Afganistane prieš Taliban įsigalėjimą buvo 84% musulmonų sunitų ir 15% šijitų sektų tikėjimo. Taliban privalo sekti, jei musulmonas nesimeldžia penkis kart per dieną, jis plakamas rykštėmis gatvėse. Išimtis daroma hindų tikėjimo piliečiams, bet jie verčiami nešioti ant drabužių geltonos spalvos ženklus. Stebėtojai mano, kad pastovios valdžios Afganistane nebus tol, kol jį valdys karingoji Taliban studentų milicija.

Video juostoje, kuri buvo parodyta po pirmojo bombardavimo Afganistane, pasaulyje vyriausias teroristų vadas Osama bin Laden dėkojo Dievui už įvykusią tragediją ir prašė laiminti teroristus.

Keliais sakiniais

• **Jungtinių Tautų Saugumo Taryba** vienbalsiai patvirtino nutarimą pasmerkti tarptautinį terorizmą.

• **Lenkijos** seimo rinkimus laimėjo Demokratinė kairioji santarvė.

• **JAV** vyriausybė sustiprino Afganistano šiaurinę dalį valdančią opozicijos grupę, kurios atstovai tarėsi ir su

buvusio Afganistano karaliaus atstovais. Bandoma sudaryti naują afganų vyriausybę užsienyje, kuri bandys perimti Taliban pasisavintą fundamentalistų valdžią.

• **Palestiniečiai** Vakarų krante ir Gazoje paminėjo demonstracijomis metinę sukaktį nuo neramumų Izraelio

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119**THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER****EDITOR: EDITORIAL BOARD****DIRVA (UPS 157-580)**Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$35.00, first class - \$58. Single copy - 70 cents. Air mail overseas - \$110.00.

Prenumerata metams - \$35.00, pusei metų - \$20.00, pirma klase - \$58. Oro paštu į užsienį metams - \$110.00. Atskiro numerio kaina - 70 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai gražinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

PATAIKAVIMAS MASKVAI - VĒL DIDŽIULĖ KLAIDA

Rankose *The Christian Science Monitor* laikraščio spalio 4 d. laida, kurioje atspausdintas T. Kuzio straipsnis "Beware Russia's Motives". Šis laikraštis jau nebe pirmą kartą pataria nepasitikėti Maskva. Rusijos prezidentas pažadėjo paramą Amerikai ryšium su paskelbtu karu teroristams, kurių vyriausias vadas yra Afganistane. Tačiau Rusija rugsėjo 11 įvykusią nelaimę pradeda panaudoti ir savo tikslams. Prez. Putin nori, kad Amerika užmirštų Čėčėnijos laisvės klausimą. Jis vėl atvyko į Vokietiją ir čia išreiškė savo pageidavimus. Vokiečiai net leido jam kalbėti Bundestage Berlyne, kas labai retai būna leista bet kuriam užsienio prezidentui. Rusijos vadovas čia pareiškė, kad prisidės prie tarptautinės kovos su terorizmu ir pritarė, kad Amerika turi teisę reaguoti į teroro veiksmus, bet pasakė, kad tai neturi prieštarauti tarptautinei teisei.

Jis pasiūlė Afganistano opozicijai karinę pagalbą prieš Talibano teroristus. Maskva teiksianti politinę ir moralinę paramą Washingtonui, tačiau savo oro erdvę leis naudoti tik humanitariniams skrydžiams. Bet Maskva sudarė specialią grupę, kuriai vadovauja Rusijos gynybos ministras, tiems klausimams spręsti. Tai rodytų, jog Rusija ruošiasi rimtiems karo veiksams. Vakarų valstybės dabar Rusiją laiko strategine kovos su terorizmu partnere, nežiūrint praeities nesutarimų.

Rusijos prezidentas pareikalavo, kad čėčėnai nedelsiant atiduotų visus ginklus ir po to pradėtų derybas dėl karo pabaigos. Čėčėnų vadai kategoriškai atmetė Maskvos pateiktą ultimatumą, "nes jo pranešimas, pasakytas prieš pat antrąsias Rusijos puolimų metines, rodo rusų armijos nepasisekimus ir Maskvos nesugebėjimus", pareiškė Čėčėnijos prez. Aslan Maschadov. Pasak jo, Putin siekia pasipelninti iš tragiškų įvykių Jungtinėse Valstijose, kad Vakarai nekritikuotų barbariškų rusų armijos veiksmų Čėčėnijoje. Kad tai tiesa, rodo Washingtono politinių patarėjų prezidentui Bush išsireiškimai, jog dabar ne metas kelti čėčėnų laisvės klausimą. Pagaliau akivaizdus Rusijai pataikavimas yra Valstybės sekretoriaus laiškas ir Lietuvos Užsienio reikalų ministrui, patariant bendradarbiauti su Rusija. Paskutinių įvykių fone, rusai dabar gali griežtai elgtis su čėčėnais ir JAV tylės.

Tačiau Europoje žinomas politikas reikalų stebėtojas Pavel Felgenhauser teigia, kad nuolaidos Maskvai būtų vėl didžiulė klaida, kadangi JAV ir Rusiją šio metu jungia tik bendras priešas. Kai Putin siūlymai pakeisti NATO į politinę sąjungą jau išklausomi, ar JAV vyriausybė nepamirš ir Baltijos trijų valstybių priėmimo klausimo į NATO organizaciją. NATO išplėtimą ir dabar Putin laiko grėsme Kremliui politikai. Vokietija, kanclerio G. Schroeder vadovaujama, taip pat nėra už Pabaltijo valstybių priėmimą į NATO. Tad ir patarimas JAV bendradarbiauti su Rusija, ar kartais nereiškia, kad bus keičiama pažiūra dėl NATO išplėtimo. Bet ir Lietuvos kairiosios A. Brazausko vyriausybės pataikavimas Maskvai taip pat nieko gero nežada.

S. Tūbėnas**ALGIRDAS BRAZAUSKAS
YRA SOVIETMEČIO
PASIILGĘS**

Artėjant prezidentiniams rinkimams pradeda galimų kandidatų veidai išryškėti. Norintiesiems Lietuvą lietuvišką ir tvarkingą matyti. Reikia iš anksto apsispręsti. Reikia žinoti, kad valdžios viršūnėje turi būti žmogus, kuris nei į Maskvą, nei į Varšuvą nesidairys! Reikia atsiminti ir atkreipti dėmesį, ką jie prieš trejetą ar dvejetą metų kalbėjo. O ne į tai, ką jie prieš rinkimus kalbės. Turiu Algirdo Brazausko beveik visas svarbesnes kalbas, pradedant 1988 m. iki dabar. Ir Valdo Adamkaus nuo jo inauguracinės kalbos iki dabartinių kalbų. Ką jie kalbės 2-3 mėn. prieš rinkimus - tai tos kalbos bus skirtos neinformuotų žmonių balsams medžioti. Ir jos jokios reikšmės neturės!

Žymiai svarbesni yra žymiųjų veikėjų pripuolami pasisakymai. O ne tie, kurie yra parengti jų kalbas rašančiųjų. Taip pat svarbu, kad aukštąsias pozicijas užimtų ne tik lietuviškai kalbantieji, bet ir lietuviškai galvojančieji. O lietuviškai negalvos tas, kuris Lietuvos istorijos nežino. Tas, kuris lietuvių kančių ir pralieto kraujo nežino. Arba tas, kuriam Armijos Krajowos žudikai yra gal mielesni už lietuvių partizanus. O dabar-

tinėje Lietuvoje, net aukštose pareigose matome tuos, kuriems lietuviybė yra gana svetima. Tokie net nežino, kokių būdu Vilniaus ir Seinų apylinkės buvo sulenktos. Todėl jie ir į vietinių lietuvių skriaudas ir jų pageidavimus, beveik jokio dėmesio nekreipia.

Tačiau jeigu lenkas Vilniuje arba Vilniaus krašte, nors ir atsitiktinai ant kojos užmintas sucypia, tai jau beveik tarptautinės reikšmės įvykis. Ir manoma, kad toks įvykis gali net įstojimui į NATO pakenkti. Lenkai pasiremdami kažkokia mokyklų reforma, Seinų ir Punsko krašte beveik pusę lietuviškų mokyklų panaikino. Ir to pasėkoje Vilnius buvo kurčias ir aklas, ir jokio protesto iš jo nesigirdėjo! Nors Vilniuje kai kurios lenkiškos ar rusiškos mokyklos yra pustuštės. Tačiau dviejų tokių mokyklų nedrįsta sujungti. O kai kurios lietuviškos mokyklos turi dviem pamainomis dirbti. Tačiau nei aukštieji valdžios, nei švietimo pareigūnai, tokios problemos nemato. O jeigu ir žino - tai bijo apie ją kalbėti!

Skaitant Lietuvos spaudą, tenka skaityti žemesnių pareigūnų nusiskundimus, kad tautinių švenčių proga daugelis namų savininkų tautinės vė-

Juozas Žygas

liavos nepakelia. Nors tokiems nepritariu, bet jų ir labai nekaltinu. Kadangi kasdieniniame gyvenime ir valdžios įstaigose apsilankę, jie išsina net nejausdami, kad turėjo reikalus su Lietuvos tarnautojais. Tas pat - siuntinėjimas nuo stalo prie stalo. Nuo biurokrato - pas biurokratą. Nes nuo sovietinių laikų beveik niekas dar nėra pasikeitę. Ant daugelio durų dar tebėra užrašyta: Komisarų N.N. kabinetas. Per 10 nepriklausomybės metų beveik niekas nepasikeitė - išskyrus gyvenimą, kuris daugeliui žymiai pablogėjo.

Valdžios pareigūnai įvairius paraginimus rašydami esamos padėties net nežino. Ko vertas yra toks paraginimas: Šiltą vandenį ir šilumą taupyti. Jeigu ne tik šilumos, bet ir šilto vandens daugiabučiuose beveik iki žiemos nėra! Bei raginimai diržus susiveržti - jeigu žmogus ir diržo beveik nebeturi! Ar gali Valdas Adamkus apie žmonių gyvenimą suprasti?

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

okupuotose žemėse pradžios. Per metus žuvo 652 palestiniečiai ir 177 izraelitai.

- **Palestin**os vadovas Arafat buvo susitikęs Izraelio užsienio reikalų ministrą pasitarti dėl karo paliaubų.

- **Saudo Arabija** pasmerkė dabartinę Afganistano valdžią, kad ji daro gėdą viso pasaulio musulmonams, įsijungdama į tarptautinio terorizmo globotojų grupę.

- **Pakistano** spauda paskelbė, kad JAV ir Britanijos specialūs daliniai buvo įžengę į Afganistano teritoriją, kur atliko savo uždavinius ir vėl pasitraukė.

- **Afganistano** Taliban vadovas Mula Omar pasakė per Kabul radiją kalbą, patarimas Amerikai "palikti musulmonus, arabus ir afganus ramybėje, tuomet Amerika bus saugi".

- **Irano** dvasinis vadovas Ayatollah Ali Khamenei atmetė JAV kvietimą prisidėti prie kovos su terorizmu. Jis kalbėjo: "Mes nesam su jumis,

mes nesam nei su teroristais. Amerikos rankos suteptos nusikaltimais, kuriuos padaro sionistai".

- **Prezidentas G.W. Bush** ragino amerikiečius nenukreipti savo pykčio prieš Amerikos musulmonus ar prieš žvalgybos organizaciją - CIA. Rugsėjo 11 d. teroro veiksmai paskatino suimti Amerikoje, Kanadoje ir keliuose Europos kraštuose daugiau 500 įtariamųjų. Manoma, kad galima tikėtis naujų teroro veiksmų. Oro uostuose sustiprinta apsauga, įvesti nauji keleivių tikrinimai.

- **Federalinės** finansinės įstaigos ir išdo sekretorius Paul O'Neill išreiškė pasitikėjimą, kad ekonominis atoslūgis greit pasibaigs ir akcijų birža vėl atsigaus.

- **Kinija** ištrėmė Kinijoje gimusį JAV pilietį, kuris buvo apkaltintas šnipinėjimu ir kalinamas nuo balandžio mėnesio.

- **Afganistane** Taliban milicija užėmė amerikiečių šalpos įstaigą Kandahar mieste vadinamą "Mercy Corps".

Afganai gaudavo maisto, palapinių, drabužių ir sveikatos priemonių. Darbuotojai, netekę įstaigos ir tarnautojų, pasitraukė tęsti veiklą iš Pakistano.

- **New Yorko** miesto meras R.Giuliani pasakė, kad visiškai išvalyti teroristų sugriautus pastatus užtruks 9 mėnesius. Išaiškinta, kad kai kuriuos metalo gabalus pavogė miesto mafijozai.

- **Po tarptautinio** terorizmo išpuolių JAV kolegijose daugiau studentų mokosi arabų kalbos. Daugiau mokančių arabiškai reikia ir JAV įstaigoms.

- **Tarptautinėje** padėtyje daug afganų opiumo augintojų, bėgdami nuo numatomų karo veiksmų, kaip pagrindinį savo turtą vežasi opiumo atsargas, kurio stinga vartotojams.

- **Daugely** JAV universitetų prasidėjo naujas studentų judėjimas prieš karą ir už taiką. Kai kur tas jaunimo judėjimas primena Vietnamo karo protestus.

Nukelta į 6 p.

Lietuvių Fondo nariai po sėkmingo suvažiavimo Pasaulio Lietuvių centre Lemonte, Illinois valstijoje.
Z. Degučio nuotr.

KURIŲ “CIVILIZACIJŲ DIALOGAS”

Vilius Bražėnas

Lietuvos spaudoje rugsėjo pradžioje pasirodė ELTA žinių agentūros ir žurnalistų straipsnių apie “Civilizacijų dialogą”, kurio organizaciniai atgarsiai pasiekė net Vilnių, kadangi “Jungtinės Tautos šiuos metus (2001 m.) yra paskelbusios “Civilizacijų dialogo metais”. Vien jau tokio pasaulinio masto “dialogo” pavadinimas turėtų sukelti įtarimą tikslumo ir atvirumo siekiančių žmonių tarpe. Pirmiausia - kyla klausimas: “Tarp kurių civilizacijų tas dialogas vedamas?” Nes istorijoje yra žinomos net kelios žymios civilizacijos: Babilono, Egipto, Inkų ir gal net “Atlantidos”. Šiuo gi metu pasaulyje vyrauja vakarietiška civilizacija: visame pasaulyje naudojami tie patys civilizaciją iki šio lygio pakėlę išradimai: - transporto, susižinojimo, medicinos, maisto gamybos ir kitose srityse. Kadangi neįmanomas dialogas tarp dabartinės ir mirusios civilizacijos, lygiai kaip neįmanomas šios civilizacijos dialogas su savimi, tenka įtarti, jog po “civilizacijos” priedanga bandoma nuslėpti planus sulgyinti ar sutapatinti kultūras, tuomi ypač paneigiant vyraujančių religijų bei tautinių kultūrų reikšmę bei vertę. Tokiam įtarimui pagrindą teikia net pranešimų tekste prasikišančios detalės.

Viename ELTA pranešime, net nenurodant kokiais ir kieno šaltiniais remiantis pranešama lietuvių spaudai, jog jaunimo festivalį Vilniuje “organizuoti ėmėsi iniciatyvinė neformalaus jaunimo grupė”. Jeigu tai jaunimo reikalas, kodėl reikėjo kažkokios neformalios

jaunimo grupės, kai Lietuvoje yra gausu lietuviškų patriotinių organizacijų, kaip skautai, ateitininkai, kudirkiečiai, jaunieji šauliai. Ar tos organizacijos kam nors buvo “nepatikimos”, todėl, kad jos yra religinės bei patriotinės organizacijos?

Kad toks įtarimas nėra be pagrindo, parodo ir tai, kad be “neformalaus” jaunimo grupės jaunimo festivalį prieš paskutinę rugpjūčio savaitę Vilniuje, organizavo ir “UNESCO Lietuvos nacionalinė komisija”. Žinantieji apie Jungtinių Tautų specifinių agentūrų uždavinius bei siekius, žino ir tai, kad UNESCO yra priekinis JTO bei globalistų apskritai buldozeris sulgyinti pasaulio tautų kultūras bei religijas į vieną milžinišką kosmopolitinę, “pasaulio piliečių”, bedvasių, pilką žmonių masę. Jau prieš daugelį metų UNESCO, pagalbos priedangoje, pradėjo kištis į įvairių valstybių, net ir į JAV, mokyklas su kosmopolitinėmis programomis, atimant čiomis, tarp kitko, laiką nuo pagrindinių mokslo šakų. Ypač žymus, ir gerai doku-mentuotas, pačių UNESCO’ininkų pareiškimais žodžiu ir raštu, kišimasis į tėvų teises ir reikšmę vaikų auklėjime šeimoje. Net nurodoma, jog mokyklų uždavinys yra atitaisyti vaikuose jiems tėvų įdiegtas “piktybines” idėjas bei įtaką.

Lietuviams UNESCO įdomus tuomi, kad maždaug 1960 m. dešimtmetyje UNESCO išleido knygą apie Sovietų sąjungą, kurioje buvo pabrėžtinai nurodoma, kad Baltijos valstybės, atseit ir Lietuva, “savanoriškai įsijun-

gė į Sovietų sąjungą”. Į kai kurių pabaltiečių protestus ir užklausimus dėl šio istorijos klastojimo UNESCO, žinoma, neatsiliepė. Gal todėl, kad, kaip per dažnai yra buvę tokių protestų būta per mažai ir į juos tvirtai neįsijungė didžiosios išėivijos organizacijos. Prezidento Ronald Reagan laikais JAV išstojo iš UNESCO, kadangi ši JTO agentūra užsimojo įvesti pasaulinę spaudos cenzūrą: įgyvendinti JTO narių diktatūrinių režimų reikalavimą, kad pasaulio žurnalistai negalėtų tuose kraštuose veikti be tų kraštų vyriausybės leidimo. Dar vienas įvykis paryškina JTO specifinių agentūrų, kaip UNESCO, užsimojimus. Paskutiniame JTO žmogaus teisių komiteto posėdyje JAV atstovai buvo išbalsuoti iš to komiteto, neva tai dėl “Žmogaus teisių pažeidimo” Amerikoje, kai tame komitete, kaip ir buvę, liko pasaulinius žmogaus teisių klausimus spręsti tokie “žmoniški” režimai, kaip Kubos, Raudonosios Kinijos, Irako ir panašūs.

Šiuo metu, kai Lietuvos patriotai sielojasi dėl patriotizmo įkvėpimo jaunimui sunkumų, matome, net su mūsų įstaigų pagalba, užmojus nupatriuoti ir nureliginti mūsų jaunimą. “civilizacijų dialogo” priedangoje. Priedu, tos pastangos bandomos pavaizduoti esant spontaniškomis. Štai praėjusį balandį vykusiame “mokslineame civilizacijų dialoge” esą buvę prasitarta, jog į tokį dialogą turėtų būti įtrauktas ir jaunimas. Ir, lyg stebuklu, ne tik Vilniuje, bet ir “visame

LIETUVA IR PASAULIS

PREZIDENTAS TIKI - LIETUVA BUS PAKVIESTA PRISIJUNGTI PRIE NATO

Prezidentas Valdas Adamkus dideles viltis sieja su kitąmet Prahose numatytu NATO viršūnių susitikimu. Šalies vadovas sakė tikės, kad siekdamas apginti principus, kuriuos kartu puoselėjame, sąjunga pakvies įstoti visas pasirengusias šalis.

Tokia nuostata, kaip praneša ELTA, buvo akcentuota Vilniaus dešimtuko valstybių viršūnių susitikime Prezidento V.Adamkaus sesijoje skaitytame pranešime “Naujos grėsmės: solidarumas ir saugumas”.

V.Adamkus pasidžiaugė, kad praėjusių metų gegužę prasidėjęs “Vilniaus procesas” šiandien išsiplėtė ir sustiprėjo. “Per praėjusius metus mūsų valstybės įgijo didesnę svorį ir sustiprėjo. Tikiu, kad mes ir toliau vadovausimės principu, jog vienos iš mūsų sėkmė - tai visų laimėjimas”.

V. Adamkus teigė, kad rugsėjo 11-oji parodė, jog bendrąsias vertybes būtina ryžtingai ginti. Prezidentas išreiškė įsitikinimą, jog svarbu sukurti tokį sąjungą, kuris būtų stiprus ir užtikrintų mūsų vaikams ramų gyvenimą. “Plėsdami Laisvės aljansą, einame būtent šia kryptimi, nes po vienu stogu suburiame visas demokratines valstybes, vienijamas bendrų vertybių ir ryžto jas apginti”, - Prezidentas sakė susitikimo dalyviams.

Šalies vadovas pristatė Lietuvos, kitų Baltijos valstybių ir Rusijos tolesnio bendradarbiavimo viziją bei strategiją. Prezidentas akcentavo, kad Baltijos valstybės yra pasirengusios toliau plėtoti bendradarbiavimą su kaimyniniais Rusijos regionais ir suteikti šiam darbui prioritetą. Pasak jo, ir Baltijos šalys, ir Rusija yra suinteresuotos mūsų regiono ekonomine sėkme bei plėtra. V.Adamkus akcentavo, jog išsiplėtus NATO ir Europos Sąjungai, mes esame pasiryžę ir toliau skatinti Rusijos bei euroatlantių struktūrų bendradarbiavimą. Jis taip pat pabrėžė, kad Rusija turėtų susitaikyti su istorija, o mes esame pasirengę jai padėti šiame nelengvame darbe. Prezidentas pareiškė tikės, jog sprendžiant įvairius dvišalius ir tarptautinius klausimus būtų galima aktyviau naudotis Vilniaus grupės valstybių bendradarbiavimo patirtimi.

V. Adamkus sakė, jog išaugus visų valstybių atsakomybei už bendrąsias vertybes, svarbu būti solidariems ir dar glaudžiau bendradarbiauti. “Tad privalome stiprinti ir plėsti demokratijos, laisvės ir kitų mus vienijančių idealų erdvę, kad teroristai ir kiti tvarkos drumstėjai nekeltų pavojaus per praėjusį šimtmetį sukurtam mūsų gyvenimui”, - pabrėžė šalies vadovas.

PARYŽIUJE MINIMA BALTIJOS VALSTYBIŲ NERPRIKLAUSOMYBĖ

Spalio 11 d. Paryžiuje, Nacionalinio gamtos istorijos muziejaus patalpose, Chaillot rūmuose, prasidėjo konferencija Baltijos valstybių nepriklausomybės atkūrimo dešimtmečiui pažymėti, pranešė *Eltai* Lietuvos užsienio reikalų ministerijos Informacijos ir kultūros departamentas.

Konferencijos atidaryme kalbą pasakė Lietuvos Respublikos Seimo narys profesorius Vytautas Landsbergis. Konferencija truko dvi dienas. Joje parengti keturi teminiai stalai - politikos, ekonomikos, kultūros ir visuomenės gyvenimo klausimais. Numatytas Lietuvos ambasadorės Prancūzijoje Astos Skaisgirytės-Liauškienės pasisakymas. Spalio 12 d. konferencijos dalyviams Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasados surengė bendrą priėmimą.

Konferencijos organizatoriai yra Prancūzijos nacionalinis rytų kalbų ir civilizacijų institutas (INALCO) bei draugystės su Baltijos šalimis asociacijos. Konferencijos garbės komitetui priklauso Prancūzijos akademijos narys Jean-Francois Deniau, Europos parlamento prezidentė Nikol Fontaine, draugystės su Lietuva grupės Nacionalinėje asamblėjoje vadovas, Grenoblio meras Michel Destot, Baltijos šalių ambasadoriai Prancūzijoje.

Nukelta į 5 p.

pasaulyje” po kelių mėnesių, tu pačių metų rugpjūtį, lyg grybai po lietaus, išdygo “jaunimo festivaliai” “civilizacijų dialogui” praversti.

Ne stebėtina, kad globalistai įvairiais būdais bando pavergti tautų jaunimo galvoseną. Tačiau reikia stebėtis, kad per daug mūsų inteligentų, žurnalistų ir net politikų stačia galva neria beveik į kiekvieną globalistinę kūdrą, ypač jei jos krante išmeigta lentelė su kokios nors Jungtinių tautų

organizacijos pavadinimu. Floridoje neseniai vienas vyras nusisuko sprandą stačia galva nerdamas į ežero vandenį, prieš tai nepatikrinęs vandens gylio. Pasirodo ten būta vos tik trejeto sprindžių vandens. Būtų pravartu ir Lietuvos įvairių sričių vadovams patikrinti, kas yra tarptautinių organizacijų dugne ir ar vandens gylis nėra pavojingas politiniam nardymui, kad nenusisukus savo tautinio sprando.

LIETUVA IR PASAULIS

Atkelta iš 4 p.

**LIETUVA
PIRMININKAUS
EUROPOS TARYBOS
MINISTRŲ KOMITETUI**

Lietuva aktyviai ruošiasi pirmininkavimui Europos Tarybos Ministrų Komitetui, laikydamas šias pareigas unikalia galimybe prisistatyti tarptautinei bendrijai, kaip demokratinę, europines vertybes pripažįstanti valstybę.

Pirmininkavimą ET Ministrų Komitetui Lietuva iš Lichtenšteino perima lapkričio 8 dieną ir pirmininkaus iki kitų metų gegužės.

Tarpžinybiniame pasitarime Užsienio reikalų ministerijoje aptarti Lietuvos pirmininkavimo Europos Tarybos Ministrų komitetui prioritetai. Pasitarimui vadovavo UR viceministras Oskaras Jusys, jame dalyvavo Lietuvos nuolatinis atstovas prie Europos Tarybos (ET) ir ET Ministrų pavaduotojų komiteto vicepirmininkas ambasadorius Rokas Bernotas, sveikatos apsaugos, kultūros, vidaus reikalų viceministras, Seimo kontrolierių įstaigos, Vilniaus savivaldybės atstovai, Tautinių mažumų departamento, Užsienio reikalų ministerijos departamentų vadovai, pranešė URM.

Pasak pranešimo, pirmininkavimas ET Ministrų komitetui yra ne tik privalomas narystės išsipareigojimas, bet ir unikali galimybė pristatyti Lietuvą tarptautinėje bendrijoje, kaip demokratinę, žmogaus teises bei įstatymo viršenybę ir kitas europines vertybes pripažįstančią valstybę. Tokiai tarptautinei organizacijai, kuri vienija 43 valstybes, Lietuva pirmininkaus pirmą kartą.

Lietuvos pirmininkavimo metu Vilniuje planuojama surengti ET Ministrų Komiteto sesiją, skirtą regioniniam bendradarbiavimui aptarti, Europos policijos vadovų konferenciją, Tautinių mažumų vyriausybinių įstaigų vadovų posėdį, Rytų ir Vidurio Europos Ombudsmenų konferenciją "Ombudsmenų funkcijos ir vaidmuo naujosios demokratijos šalyse", konferenciją "Bendradarbiavimas tarp sienų ir ES plėtra".

Pernai vasarį derybas dėl narystės ES pradėjusi Lietuva jas baigti tikisi kitų metų pabaigoje, o 2004-aisiais būti pasiruošusi priimti narystės ES išsipareigojimus.

**LIETUVA SIŪLO RUSIJAI PASINAUDOTI
KLAIPĖDOS UOSTU**

Lietuva ketina atidaryti transporto koridorių Kaliningradas-Klaipėda. Tai Lietuvos premjeras Algirdas Brazauskas pranešė spaudos konferencijoje, skirtoje parodos "Lietuvos eksportas" atidarymui Pamaskvyje esančiame Mytiščių mieste. Galimybės atidaryti transporto koridorių bus svarstomos per Rusijos ir Lietuvos ministrų pirmininkų susitikimą. Pasak A. Brazausko, Lietuva siūlo Rusijai naudotis Klaipėdos jūrų uostu Rusijos laivams perkrauti.

Dabar šis neužšalantis uostas, galintis apdoroti 30 mln. tonų krovinių per metus, dirba tik 50 proc. pajėgumu, patikslino Lietuvos transporto ministras Zigmantas Balčytis. Pasak jo, Klaipėdos uostas galėtų apdoroti tuos krovinius, kurių apdoroti nespėja uostas Kaliningrade.

Lietuvos vertinimu, krovinių apyvarta kryptimi Pietryčių Azija-Rusija-Baltijos šalys-Europa per artimiausius kelierius metus gali padidėti 40 proc.

Norint atidaryti transporto koridorių, būtini tarpvalstybiniai susitarimai dėl muitų, tarifų ir transporto politikos. Jie gali būti sudaryti artimiausiais metais. Kaip pirmą žingsnį, pranešė Z. Balčytis, Lietuva siūlys Rusijai nuo 2001 metų lapkričio 1 dienos dviem mėnesiams suvienodinti tarifus Kaliningrado ir Klaipėdos uostuose. "Dėl to mes patirsime kai kurių nuostolių, nes mūsų tarifai didesni, bet tikimės, kad juos kompensuos padidėjusi krovinių apyvarta Klaipėdos uoste", - pažymėjo transporto ministras.

Tai buvo apsvarstyta su j Vilnių atvykusiu Rusijos transporto ministru Sergejumi Franku.

**UŽUOJAUTOS TELEGRAMOS IZRAELIO IR
RUSIJOS VADOVAMS**

Prezidentas Valdas Adamkus pareiškė užuojautą dėl keleivinio lėktuvo katastrofos Izraelio Prez. Moshe Katzav ir Rusijos Federacijos Prez. Vladimirui Putinui.

"Lietuva yra giliai sukręsta tragiškos Izraelio ir Rusijos piliečių žūties keleivinio lėktuvo katastrofoje Juodojoje jūroje. Leiskite savo piliečių vardu išreikšti nuoširdžią

užuojautą įvykyje žuvusiųjų šeimoms ir artimiesiems. Reiškiu asmeninę užuojautą visiems nukentėjusiems", - sakoma šalies vadovo užuojautos telegramose.

Rusijos lėktuvas "Tu-154", kuriuo maršrutu Tel Avivas-Novosibirskas skrido 66 keleiviai ir 12 įgulos narių, dėl kol kas nežinomų priežasčių sprogo ir nukrito į Juodąją jūrą.

PATARĖJO PAREIŠKIMAI PRIEŠ AMERIKA

Ministras Pirmininkas Algirdas Brazauskas pažadėjo svarstyti savo patarėjo kultūros klausimais Arvydo Juozaičio viešus pareiškimus. Parlamentarai citavo A. Juozaičio straipsnių ištraukas iš "Kauno dienos", kur pateiktas jo skeptiškas požiūris į Vakarų civilizacijos vertybes, abejojo, ar Premjero patarėjo mintys, išsakytos trečiadienį vykusioje

"Spaudos klubo" televizijos laidoje, nesikerta su Lietuvos užsienio politika, remiančia anititeroristinę kovą. Pasak klausimą pateikusių Seimo nario Egidijaus Vareikio, televizijos laidoje "A. Juozaitis agitavo kariauti prieš Ameriką", praneša ELTA.

"Visa tai bus apsvarstyta", - sakė Ministras Pirmininkas A. Brazauskas.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

**Siųsdami per Western Union®, jūs tarsi įteikiate
pinigus tiesiai savo artimiesiems į rankas.**

Kai siunčiate pinigus per Western Union, galite būti užtikrinti, kad jie pasieks reikiamą vietą saugiai ir greitai. Pasaulinių ryšių dėka pinigų pervedimas yra nesudėtingas ir teužtrunka kelias minutes. Jūs netgi galite siųsti pinigus telefono pagalba, naudodami kredito kortelę. Jūsų artimieji

galės saugiai atsiimti pinigus 185-tyje šalių ir 95 tūkstančiuose vietų, tarp jų ir Lietuvoje. Kaip jūsų giminės ir draugai pasitiki jumis, jūs galite pasitikėti Western Union. Taigi siųsdami pinigus savo artimiesiems, siųskite juos tik per Western Union - bendrovę, kuria pasitiki milijonai.

JAV ir Kanadoje teiraukitės
1- 800-325-6000

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER

Greičiausias pinigų persiuntimas visame pasaulyje SM

PLB Fondo direktoriai. Sėdi (iš kairės) pirmininkas Vytautas Kamantas ir sekretorius Kazys Laukaitis. Stovi Jonas Treška Jr., dr. Edmundas Lenkauskas, dr. Antanas Razma ir dr. Petras Kisielius.

PLB ŽINIOS

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba posėdžiavo rugpjūčio 10 d. Vilniuje PLB atstovybėje LR Seimo rūmuose. Dalyvavo visi 10 PLB valdybos nariai: pirm. V. Kamantas, vicepirmininkai R. Kučienė, M. Lenkauskienė, dr. B. Makauskas, Kun. E. Putrimas, A. Rugienius, M. D. Šmitienė, G. Žemkalnis, L. Žliobienė ir PLJS pirmininkas M. Stanevičius. Kalbėta apie finansinę padėtį, X PLB Seimo nutarimų vykdymą, švietimo bei kultūros reikalus, Pasaulio lietuvių žurnalą, PLB istorijos knygą, naujų LB-nių steigimą, Nato ir Europos Sąjungos reikalus, XI Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą ir pan.

Posėdžio metu PLB valdybos narius aplankė Lietuvos Seimo pirmininko pavaduotojas Artūras Skardžius. Jis dėkojo valdybai, kad kraštų pirmininkų suvažiavimą ruošia Seinuose ir Punske, o tai duos lietuviams tame krašte noro ir ryžto tęsti lietuvišką darbą toliau.

Posėdžio metu PLB valdybos nariai pasveikino ir įteikė profesoriui Vytautui Merkiui dviejų tūkstančių dolerių premiją už jo parašytą išsamią knygą apie vyskupą Motiejų Valančių (M. Valančius - tarp katalikiško universalizmo ir tautiškumo). Premijos mecenatas yra dr. Jonas Adomavičius iš Čikagos, JAV.

Taip pat valdyba pasveikino ir apdovanojo jaunavedžius Dovilę ir Vytautą Lemkius. Vytautas yra XI PLJ Kongreso ruošos komiteto pirmininkas, o Dovilė - komiteto narė. Abu yra Vasario

16-osios gimnazijos absolventai.

Nutarta, kad PLB istorijos knygą toliau redaguos istorikė Vitalija Stravinskienė. Tikimasi, kad knyga bus išleista 2003 m. vasarą. Dar ne visi kraštai yra atsiuntę savo krašto LB istorinę apžvalgą su nuotraukomis.

Kitas PLB ir PLJS pirmininkų suvažiavimas įvyks 2002 m. liepos mėn. pradžioje Vilniuje, dar prieš Dainų ir šokių šventę.

III Pasaulio lietuvių Dainų šventė įvyks Lietuvoje 2002 m. liepos 4 - 7 dd. Vilniuje. Išeivijos chorų dalyvavimu rūpinasi Darius Polikaitis, o ryšinininkė su šokių grupėmis yra Audra Lintakienė.

Pasaulio lietuvių žurnalas dar vis turi skolų ir todėl nutarta žurnalą leisti kas du mėnesius, jeigu padėtis nepagerės. Žurnalą redaguoja PLB švietimo komisijos pirm. R. Kučienė. Jį administruoja jos vyras V. Kučas. Abu dirba be algos. Vieno numerio išleidimas kainuoja 5,000 dolerių. Redaktorė prašo, kad visi daugiau rašytų į Pasaulio lietuvių apie tai, kas vyksta kraštų bendruomenėse.

PLB Seimas įpareigojo PLB valdybą sudaryti ypatingą komisiją, kuri moraliai ir materialiai remtų valdovų rūmų atstatymo projektą. Tačiau dar vis nesiseka valdybai šią komisiją sudaryti, nors ne vienas jau buvo prašytas. Ypač pasigendama PLB Seimo narių užsiangažavimo šiam projektui. Jeigu kas sutiktų būti tokioje komisijoje, prašomas kreiptis į PLB valdybą.

PLB valdyba su Lietuvių Fondo parama išleido 5 informacinius lankstinukus - PLB; Lietuvių Charta; Konstitucija; Valdyba, Garbės teismas, Kontrolės komisija; Kraštų lietuvių bendruomenės.

PLB atstovybės Ir Lietuvos Respublikos Seimo kompiuterinių duomenų tvarkymo skyriaus darbuotojų pastangomis nuo 1997 m. internete yra PLB puslapiai, kuriuose yra naudingos informacijos apie PLB. Tie puslapiai yra LR Seimo svetainėje. Reikia žiūrėti: www.lrs.lt/plb/

PLB valdybos talkininkų Gražinos Kamantienės ir Prano Pranckevičiaus pastangomis 1999 metais buvo sukurti dar kiti PLB puslapiai internete. Jų adresas yra www.pasauliolb.org Tie puslapiai kas mėnesį atnaujinami. Juose yra informacija apie visų kraštų lietuvių bendruomenes.

Didžioji, pirmininkė Lietuvos fondo, dr. Antano Razmos vardo premija - 25 000 dolerių liepos mėnesį paskirta Vasario 16-osios gimnazijai. Vienkartinė švietimo premija buvo skiriama organizacijai arba asmeniui, kuris 2000 m. ypatingai pasitarnavo lietuvių išlaikymui užsienyje, Lietuvoje, Karaliaučiaus krašte, steigiant lietuviškas mokyklas ir Lietuvos universitetuose tobulinant valstybinę lietuvių kalbą bei švietimą Lietuvoje.

Premijai apsvarstyti buvo pakvieti šeši švietimo žinovai: trys iš Lietuvos (prof. dr. E. Aleksandravičius, dr. D. Kuolys ir dr. R. Motuzas) ir trys iš Išeivijos (D. Bindokienė, R. Kučienė ir prof. dr. V. Kelertienė). Komisijai vadovavo PLB švietimo

komisijos pirmininkė R. Kučienė. Buvo gauta 14 paraiškų. Iš jų pirmavo 5. Po kelių balsavimų, Vasario 16-osios gimnazija tapo laimėtoja. Premijos įteikimas bus šių metų lapkričio 3 d. Čikagoje, Lietuvių fondo metinio pokylio metu.

PLB valdyba, norėdama stiprinti ryšius tarp kraštų lietuvių bendruomenių ir jaunimo sąjungų, sušaukė metinį pirmininkų suvažiavimą 2001 m. rugpjūčio 12-15 dd. Seinuose ir Punske. Suvažiavime buvo pasidalinta patirtimi, pateikti kraštų pranešimai, susitarta dėl ateities darbų. Dalyvavo per 20 PLB kraštų atstovų ir 13 PLJS kraštų pirmininkų arba jų įgaliotinių. Suvažiavime dalyvavęs Lietuvos ambasadorius Lenkijoje Darius Degutis perdavė sveikinimus nuo LR užsienio reikalų ministro Valionio ir perskaitė prezidento Valdo Adamkaus laišką suvažiavimo dalyviams. Ambasadorius pasidžiaugė, kad suvažiavime dalyvauja jauna lietuvių karta, kas liudija, kad PLB ilgai dar gyvuos. Jis kvietė kraštų pirmininkus kreiptis į jų gyvenamose šalyse esančias Lietuvos diplomatinės atstovybes su visomis problemomis, kuriomis susiduria lietuvių bendruomenės. D. Degučio teigimu yra klaidinga manyti, kad PLB atgyventa. Jūs esate Lietuvos ambasadoriai ir turite geras galimybes kelti Lietuvos įvyzdį. "Ambasadorius baigė savo kalbą žodžiais: Mes jumis žavimės!" Suvažiavimą

organizavo PLB vicepirmininkai dr. B. Makauskas ir Gabrielius Žemkalnis. Jiems labai padėjo Lenkijos lietuvių bendruomenė ir jaunimo sąjunga. Suvažiavimą finansiniai parėmė Tautinių mažumų ir Išeivijos departamentas ir Lietuvių Fondas.

PLB ir PLJS kraštų pirmininkų suvažiavimas Seinuose priėmė pareiškimą dėl NATO plėtros, kuris buvo išsiųstas Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui, JAV prezidentui, Georgui Bushui ir Lenkijos Prezidentui Aleksandrui Kvasnievskiui bei vyriausybės vadovams visų NATO kraštų, kurių lietuvių bendruomenės atstovai dalyvavo suvažiavime Seinuose.

Suvažiavimo dalyviai priėmė rezoliuciją dėl lietuvių padėties Lenkijoje, kuri buvo pasiūsta Lietuvos ir Lenkijos premjerams. Rezoliucijoje prašoma vadovų atkreipti dėmesį ir išspręsti vis dar egzistuojančių Lenkijos lietuvių, o ypač Seinų krašto lietuvių švietimo gimtąja kalba problemas. Taip pat prašoma draugiškai išspręsti pasienio užkardos Punsko valsčiuje lokalizavimą, atsižvelgiant į vietos savivaldos bei lietuvių tautinės mažumos gyvybinius interesus.

Suvažiavimas taip pat priėmė visą eilę nutarimų dėl švietimo, kultūros, Pasaulio lietuvių, Valdovų rūmų ir būsimojo XI PLJ Kongreso.

PLB valdybos informacijos (M.D.Šmitienė)

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 3 p.

• **Ilgametis** žmogaus teisių kovotojas pastorius Jesse Jackson, planavęs keliauti į Afganistaną susitikti su Taliban milicijos vadais, tačiau nutarė tos kelionės atsisakyti, nes Taliban vadai suėmė aštuonis krikščionis, kaltinamus, kad jie dirbdami šalpos organizacijose, veikė prieš islamą, skleisdami Kristaus mokslą.

• **Argentinoje** prasidėjo teismas. Kaltinamieji 1994

liepos mėn. 18 d. susprogdino Buenos Aires centre žydų draugijos pastatą. Sprogimą vykdė keli savižudžiai. Teisiami buvę Argentinos policininkai ir kiti padėjo teroristams. Argentinos sprogime žuvo 86 žmonės. Argentinoje gyveno apie 300,000 žydų.

• Floridos valstijos sekretorė Katherine Harris, kuri daug prisidėjo prie rinkimų balsų netobulo skaičiavimo, paskelbė, kad ji kandiduoja į JAV Kongresą.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$35,

PUSEI METŲ - \$20,

PIRMA KLASE - \$58,

ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ METAMS - \$110.00

Illinois lietuvių respublikonų lygos atstovai Illinois valstijos respublikonų partijos suvažiavime susitinka su lietuviams visad palankia Illinois valstijos išdininke Judy Baar Topinka. Iš kairės lygos pirmininkas Anatoljus Milūnas, dešinėje Vytautas Jasinevičius.

CLEVELAND, OH

PILĖNŲ TUNTO IŠKYLOS

Spalio 21 d. Clevelando Pilėnų tunto skautai kelias į buvusią Mansfield Reformatory. Jie aplankys seną kalėjimą, kuris nustojo veikti prieš 20 metų. Iškylos dalyviai susipažins su tos įstaigos istorija ir lankys pastatą. Išvykstama iš Dievo Motinos parapijos po 10:00 v.r. pamaldų. Sugrįšime apie 6:00 v.v. Iškylos mokestis 5 dol. Kelionėje sustosime pas Fazolis pietums, patariame pasiimti bent 5 dol. valgiui. Registruotis pas tuntininką iki spalio 19 d.

Spalio 28 d. Orientacijos iškykla į Metroparkų South Chagrin Reserv. Ten programą praves Northeast Orienteering Club nariai, aiškindami kaip naudoti žemėlapi ir kompasą. Išvykstama iš Dievo Motinos parapijos po 10:00 v.r. pamaldų. Sugrįšime apie 4:00 v.p.p. Dėvėkite patogius batus, pasiimkite švilpuką ir kompasą. Patariama pasiimti užkandį ir gėrimą. Registruotis pas tuntininką iki spalio 26 d.

Lapkričio 12 d. naktiniai žaidimai Lake County Metroparkų Chapin Forest Reserv., Kirtland, OH. Renkamės Dievo Motinos parapijos kieme 5:45 v.v. Išvyksime 6:00 v.v. Pasiimti žibintuvėlius. Sugrįšime į Dievo Motinos parapiją apie 8:30 v.v. Registruotis pas draugininkus iki lapkričio 8 d.

Su klausimais kreipkitės į draugininkus. Šios žinios parinktos iš Pilėnų tuntininko v.s. R.Belzinsko pranešimo skautams ir jų tėvams.

VEIKLA JURGINĖJE

Šv. Jurgio parapijoje gauta žinia, kad dėl gamybos ir skirstymo problemų negauti gripo skiepai spalio 13-14 d. savaitgaliui. Pranešime apie gripo skiepijimą, kada gausime skiepus.

Spalio 20-21 d. savaitgalį Šv. Jurgio parapijoje bus renkami penki nariai Parapijos Tarybon. Jie pradės dviejų metų kadenciją 2002 m. sausio 1 d. Kandidatus galite siūlyti klebonui iki spalio 14 d.

Ieškomi papildomi savanoriai talkai Šv. Jurgio pa-

rapijos šalpos centre ir padėti prie ketvirtadienio bingo lošimų. Šalpos centre talkininkams tektų padėti tik 6 kartus į metus. Norėtume, kad bingo talkininkai padėtų nors kartą į mėnesį. Galintieji padėti šiose srityse, prašomi kreiptis į kun. J. Bacevičių.

Ger.J.

LIETUVOS VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Regina Juškaitė-Švobienė

Lietuvos Vyčių 102 kuopa, veikianti Detroit, spalio 5 d.-6 d. globojo Lietuvos Vyčių Vidurio centro rajono suvažiavimą ir maldos kelionę. Suvažiavime dalyvavo 28 vyčiai, atstovavę 5 kuopą iš Michigano, Ohio ir Pensilvanijos valstijų.

Penktadienį, spalio 5 d., Hampton Inn viešbutyje, Dearborn, MI priėmimo kambaryje vyko susipažinimo vakaras. Dalyvavo būrelis svečių ir vietinių vyčių. Juozas Aukštakalnis pralinksmino visus su jo įgrotais įrašais.

Šeštadienį, spalio 6 d., važiuojame maldos kelionei į St. Anne de Detroit bažnyčią, kuri buvo įkurta 1701 m., kai Antoine de la Mothe Cadillac įsteigė Detroito miestą 1701 m. liepos 24 d. Po dvejų dienų liepos 26 d. Šv. Onos šventei buvo aukojamos Mišios vieno kambario bažnyčioje Michigan valstijoje. Ši vieno kambario bažnytėlė išsiplėtė į šešius pastatus, kurie pažymėti su milžiniška 13-ojo amžiaus gotikos stiliaus dvejų bokštų strėlių bažnyčia. Prieš tris mėnesius ši bažnyčia atšventė savo 300 gyvavimo metus. Parapijos gidė aprodė bažnyčią, apibūdino apie jos gilia istoriją ir pirmąjį jos kleboną kun. Gabriel Richard, kurio palaikai bažnyčios mažojoje koplyčioje. Baigdami kelionę, sukalbėjome rožinį.

Sekė Vidurio Centro rajono susirinkimas kurį pravedė pirmininkė Pranciška Petkuvienė. Maldą prieš posėdį sukalbėjo Jurgis Mikalauskas. 102 kuopos pirmininkė Patricia Zyren sveikino visus

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Čikagoje valdybos pirmininkas prof. dr. Jonas Račkauskas (kairėje) ir JA LB vicepirmininkas Juozas Ardys aptaria tolimesnius JAV LB Genocido tyrimo centro darbo planus.

Z. Degučio nuotr.

atvykusius ir linkėjo geros viešnagės. Vyko valdybos narių ir kuopų pranešimai bei ateities planų svarstymai. Atstovai pranešė apie š.m. rugpjūčio 2-5 d. Orlando, vykusį 88-ąjį metinį suvažiavimą.

“Pagalba Lietuvai” pirmininkė Regina Juškaitė-Švobienė apibūdino apie ekskursiją Lietuvon ir susitiko

su kardinolu Juozu Audriu Bačkium. Buvo aplankytos Carito programų vietovės - Betanijos sriubos virtuvė/valgykla, Gailestingos Motinos Teresės globos namai/nakvynė, Šeimos centras, vaikų centras ir vaistinė. Buvo ir aplankyta naujai įsteigta Vilniaus amatų mokykla. “Pagalba Lietuvai” turės keturias programas, kurias aukotojas galės remti - medicinos/vaistų siuntos programą, Vilniaus seminarijos klierikų “išsūnijimo” programą, Gailestingosios Motinos Teresės globos namai/nakvynė ir Vilniaus amatų mokyklos projektą. Padėkojo visiems už nuoširdumą ir gausias aukas mūsų vargstantiems broliams ir sesėms.

Buvo nutarta, kad 2002 m. pavasario seimas/kėgliavimo turnyras vyks Clevelande, gegužės 17-18 d. ir jį globos 25 kuopa veikianti Cleveland, Ohio, ir rudens suvažiavimas ir maldos kelionė vyks Dayton, Ohio. 89-tasis Vyčių suvažiavimas/metinis seimas vyks rugpjūčio 1-4 d., Chicago, Illinois jį globos 16 kuopa Čikagoje.

Richard Marks, 25 kuopos pirmininkas Cleveland, Ohio, pravedė Vidurio centro rajono valdybos rinkimus. Naujo 2001-02 m. valdybos sudėtis: dvasios vadas - kun.Gediminas Kijauskas, Cleveland, 25 kuopa; išdinininkas - Richard Marks, Cleveland, 25 kuopa; sekretorius - Margaret Dapkus, Southfield, 79 kuopa; tvarkdarys - Paul Moore, Dubois 86-kuopa; Kultūros ir lietuvių

Regina Juškaitė-Švobienė, Detroit ir William Zager, Detroit, 102 kuopa; šv. Kazimiero gildija - Mark Bell, Dayton, 96 kuopa; L.V. fondo atstovė - Elinor Sluzas, Dayton, 96 kuopa; stipendijų atstovė - Irena Gečas-McCarthy, Dayton, 96 kuopa; Vidurio centro rajono specialūs apdovanojimais - George Mikalauskas, Dayton 96 kuopa. Patikėtiniai patikrino knygas ir pranešė, kad jos vedamos tvarkingai.

Centro valdybos pirmininkas Robert A. Martin, Jr. dalyvavo suvažiavime ir apibūdino apie jo kelionę Vašingtone, susitikimus ir priėmimą su L.R. prezidentu Valdu Adamkum ir kitais pabaltiečių organizacijų pareigūnais. Vyko įvairūs posėdžiai ir susirinkimai. 25,000 parašai buvo surinkti paremti Baltijos kraštų priėmimui į NATO ir buvo perduoti prezidentui George W. Bush. Parašai buvo gauti iš visų 50 JAV valstijų. Posėdis baigtas malda ir Vyčių himnu. Prieš Mišias nauja valdyba davė priesaiką.

Suvažiavimo užbaigimo lietuviškos Mišios buvo laikomos parapijos koplyčioje klebono kun. Alfonso Babono už gyvus ir mirusius vyčius. Jis pabrėžė, kad visi turime imti pavyzdį iš vyčių ir dirbti kartu, tarnaudami Dievui ir tėvynei. Vargonais grojo ir gražiai giedojo muz. Stasys Sližys. 102 kuopos nariai The-resa Medonis, John Zyren ir Michael Shea skaitė skaitinius.

Mirusių vyčių prisiminimą pravedė Pranciška Petku-

reikalų komitetas - John Baltrus, Pittsburgh 19 kuopa; patikėtiniai - Dolly Oberaitis, Cleveland 25 kuopa ir Michael Petkus, Dayton 96-kuopa; ryšininkė su visuomene ir “Vytis” žurnalas - Regina Juškaitė Švobienė, Detroit, 102 kuopa ir Andrea Baltrus, Pittsburgh 19 kuopa; “Pagalba Lietuvai” atstovai - pirmininkė

vienė. Išvardinus mirusius narius, uždegtos žvakutės, sukalbėtos maldos.

Vyko kokteiliai ir suvažiavimo užbaigimo vakarienė.

Uždarymo žodį tarė ir Vidurio centro rajono pirmininkė Pranciška Petkuvienė. Padėkojo Detroito 102 kuopai už puikų šio savaitgalio paruošimą, programą ir nuoširdumą.

Iškilmingo lietuvių tautos sukilimo 1941 m. birželį minėjimo pradžia šiais metais prie Nežinomojo kario paminklo Kaune. Centre - buvę to sukilimo vadovai: A. Damušis, P. Narutis ir J. Antanaitis.

RUGSĖJO 8-JI - TAUTOS ŠVENTĖ

III (PABAIGA)

Aloyzas Pečiulis

Mūsų "Naujoji Lietuva", kad stiprėtų ekonomiškai, taptų vis labiau, o gal ir visiškai nepriklausoma nuo rytinių kaimynų įtakos, neišvengiamai ir skubiai turėjo dėti pastangas į tą naują Europą (Europos Sąjungą) įsijungti. (Ar ne keista - be Sąjungų gyvent negalim). O kad būtų nepriklausoma nuo tų pačių kaimynų politiškai, ir gyventų be pavojaus istorijos pasikartojimo - pasidarė būtina tapti NATO nare.

Ką tai reiškia Lietuvai, žiūrint iš tautiško, patriotiško taško - Lietuvai kaip savarankiškai valstybei, kaip lietuvių kraštui. - Atrodo, kad į daug ką, tik laikas atsakys.

Derybose dėl narystės Europos Sąjungoje iš 29 derybų skyrių pradiniai suderinti 18. Lietuva baigė derybas dėl vieno iš sudėtingiausių - Aplinkos skyriaus. Europos Sąjungos standartus turi atitikti atliekų tvarkymo, vandens valymo, oro apsaugos ir cheminių medžiagų priežiūros projektai. Derybas šioje srityje, išskyrus Lietuvą, yra baigę tik keturios Europos Sąjungos kandidatės - Čekija, Slovėnija, Vengrija ir Estija. Tokiu būdu, Lietuva atsiderė tarp geriausiai besiderančių kandidačių.

Lietuvai dideli sunkumai dar kils reformuojant energetiką. Lietuva įsipareigojo Ignalinos Atominės elektrinės 1-ąjį bloką uždaryti iki 2005-ųjų metų. Iki kada uždaryti antrąjį bloką - dar nenuspręsta. Iš to kyla du labai sudėtingi uždaviniai: pirma - reikia ieškoti lėšų elektrinės uždarymui ir antra - priimti sprendimus dėl alternatyvių

elektros energijos šaltinių. Visa tai susiję su didžiuliais finansavimais.

Be to, stojant į Europos Sąjungą iškyla ne tik derybų skyrių suderinimo reikalas ir valstybės pasiruošimas stojimui, bet ir kiekvienos Europos Sąjungos narės interesai. Pav., Vokietija, dėl Rytų Vokietijos nederlingų žemių ir Berlyno, kaip sostinės atkūrimo, gauna iš Europos Sąjungos budžeto milijardus markių siekiančią paramą. Ar Vokietija gali būti suinteresuota plėsti Europos Sąjungą, kai tikriausiai, dalis tos paramos vėliau atiteks naujai priimtoms, Rytų Europos valstybėms?

Lietuva užbaigė šešis metus trukusias derybas su Pasaulio prekybos organizacija dėl narystės ir tapo 141-ąja šios organizacijos nare. Narystė šioje organizacijoje suteiks Lietuvai galimybę įgyti didžiausio palankumo prekyboje statusą su 140 valstybių - jos narių. Krašto prekyba taps pastovesnė, atsivers geresnės sąlygos exportuotojams ir užsienio investicijoms.

O kokie Lietuvos reikalai siekiant narystės NATO? Parlamentinės grupuotės pavaršio sesijos Vilniuje visuotiniame susirinkime buvo svarstomas pareiškimas dėl NATO plėtros. Lietuvos politikų pastangomis Berlyno sesijos deklaracija "Dėl NATO plėtros" buvo papildyta nauja pastraipa, kuri skelbia, kad jokia trečia šalis negali turėti veto teisės, NATO plėtros procese.

Kodėl šis klausimas taip svarbus Lietuvai? Rusija, prezidentu tapus buvusi

KGB pareigūnui, Vladimirui Putinui, vis stipriau ima rodyti savo galią tiek šalies viduje, tiek užsienyje. Kaukaze ji veda žiaurų karą su čečėnais, Vidurinės Azijos valstybėse, laikydamas ten savo kariuomenę, tramdo maištininkus ir stengiasi išlaikyti savo įtaką. Ukrainoje kursto neramumus. Baugina Baltijos valstybes ir priešinas jų įstojimui į NATO. NATO parlamentinės grupuotės sesijos Vilniuje metu, Maskvos agentai organizavo apie 50-ties žmonių demonstraciją prieš Lietuvos įstojimą. Remiantis JAV žiniasklaida, propagandai prieš Baltijos valstybių įstojimą į NATO Rusija ketina skirti 60 mln. dolerių.

Pirmomis kandidatėmis į NATO minimos Slovėnija ir Slovakija. O kaip bus su Lietuva ir kitomis Baltijos valstybėmis? Spaudoje randame daugelio vyriausybės vadovų, kariuomenės vadų, diplomatų - įvairių pasisakymų. Pav. Toje pačioje Vilniaus sesijoje, daugelio delegacijų vadovai pareiškė, kad Lietuva yra padariusi didelę pažangą, vykdant narystės NATO įsipareigojimus.

NATO jau du kartus palankiai įvertino Lietuvos pažangą, vykdant narystės veiksmų planą. Tačiau tuo pačiu buvo atkreiptas dėmesys, kad krašto gynybos planai nepakankamai pagrįsti ekonominiais ištekliais, nėra vientisos valdymo grandies. O prisimenat, kai dar taip neseniai, buvęs radikalusis Vilniaus Universiteto rektorius, dabar Seimo narys Rolandas Povilionis, kėlė triukšmą, kad reikia mažinti

gynybos išlaidas! Deja, užtikrinti saugumą Lietuvai nebus pigu. Turime džiaugtis visgi, kad iš mūsų reikalaujama ne tam tikrų pinigų sumų, o tikrai atitinkamo procento iš kuklaus šalies budžeto savo kariuomenės išlaikymui.

Kariuomenė yra reorganizuojama. Dėl įdomumo - Lietuvos kariuomenėje dabar tarnauja 12,900 tikrosios tarnybos karių ir šauktinių. Krašto apsaugos savanorių pajėgas sudaro 11,300 žmonių. Čia reikėtų pridėti kad deka generolo majoro Jono Kronkaičio, konservatorių atrasto ir patvirtinto, paveikslas Lietuvos kariuomenėje visiškai pasikeitė. Gal tai netinka kairiųjų valdžiai? Jie jau suspėjo siūlyti prezidentui Valdui Adamkui kariuomenės vadą Joną Kronkaitį pakeisti.

Pasaulyje vis girdime balsus prieš Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių priėmimą į NATO, ar bent jau abejojimą. Noriu vėl paminėti Vokietiją. Nors Vokietijos Bundestago viceprezidentė Anke Fuchs, kalbėdama, kad Vokietija remia Lietuvos siekį tapti Europos Sąjungos ir NATO nare, pasakė, kad "Mes negalime eiti prieš Rusijos interesus ir turime pamąstyti, kaip galime į tai atsižvelgti". Ar čia neskamba kaip noras, po sėkmingo ir palyginant pigaus Rytų Vokietijos atgavimo, vėl derinti su Rusija įtakos sferas ir gal atgauti Karaliaučiaus sritį?

Jungtinėse Amerikos Valstijose taip pat yra politikų, diplomatų, kurie nepalankūs Baltijos valstybių siekiams. Pvz. Floridos kongresmenas demokratas, kuris yra Kongreso tarptautinių ryšių komiteto narys, yra pasakęs, kad yra sunkumų su Baltijos šalimis plečiant NATO, nes Rusija mato, jog tos šalys yra Rusijos sferoje. Tik pagalvokim: o kas bus, kai tie, Rusijos žadėti, 60 mln. (jeigu tai tiesa) pradės plaukti į šių ir panašių politikų rinkiminių kampanijų saskaitas?

The New York Times birželio mėnesį rašė, kad toks Baltijos valstybių priėmimas į

NATO būtų pirmas NATO įsiveržimas į buvusios Sovietų Sąjungos teritoriją. Toliau įspėjo, kad Baltijos valstybių įjungimas į NATO būtų Rusijos įniršio sukėlimas, nes trys Baltijos valstybės buvo Sovietų Sąjungos dalis.

Taigi, nors Lietuvos pažanga kelyje į NATO aki-vaizdi, ji negali daryti klaidų, likus tik metams iki lemtingo jai NATO viršūnių susitikimo Prahėje 2002-aisiais, kai bus priimamos šalys kandidatės. Ar nauja kairioji vyriausybė išlaikys šį išbandymą tokiu lemiamu momentu, ar išlaikys tą pasiektą lygį, ar nenukryps nuo Lietuvos teisingo kurso - konservatorių valdymo metu sudaryto tvirto pasirengimo į NATO pamato?

Jungtinėse Amerikos Valstijose dėl NATO plėtros sprendimai bus daromi jau šių metų gale. Manau mums visiems dar yra labai daug darbo šiuo klausimu. ALTO organizuoto parašų rinkimo ir laiškų rašymo vajuje, kiek girdisi, surinkta tik apie 15,000 parašų. Ar mes, tautos mylėtojai, jau galvojame, kad darbas baigtas? Tik prisiminkim, kad senoji mūsų emigracija, kurių tarpe net nemažai beraščių buvo, dėl Lietuvos nepriklausomybės parėmimo sugebėjo surinkti visą milijoną parašų. Ar jie mylėjo Lietuvą daugiau, ar mes taip greit pavargom..., ar ant laurų atsisėdom...?

Lietuvoje yra daug spres-tinų problemų. Prezidentas Valdas Adamkus Lietuvos ateitį visų pirma sieja su deramu moralės lygiu ir šalies pajėgumu tvarkyti socialinius ekonominius reikalus. O padėtis šiose srityse yra tikrai apgailestautina.

Lietuvos valdininkai, tikra to žodžio prasme, nors jau 10 metų praėjo, vis dar valdo - ne tarnauja. Paprastas žmogus, norėdamas sutvarkyti eilinį reikalą, paskęsta valdininkų labirintuose. Be kyšio nenueis jis niekur - nuo paprastų valdininkėlių lig pačių teisėjų. Juk taip dar neseniai, teisėjai

Nukelta į 9 p.

MIELI DIRVOS SKAITYTOJAI IR RĖMĖJAI,

esame labai dėkingi ir džiugu, kad didelė dalis gavusių loterijos bilietėlius nedelsdami atsiliepėte, gražindami šakneles ir net pridėdami auką. Kreipiamės į tuos, kurie dar neprisirengėte - neišmeskite bilietėlių, remkite savo laikraštį ir tuo pačiu turėsite progą būti laimėtojais. Laimės traukimas lapkričio pirmą dieną.

Vilties draugija ir Dirva

KORP! NEO-LITHUANIA ISTORINIAI BRUOŽAI

Dr. Bronius Nemickas

Rašant korporacijos nueito kelio apybraižą, reikia nors trumpai pažvelgti į priežastis, kurios šį gajų lietuvių tautos daigą pašaukė į gyvenimą, ir sąlygas, kuriose tam daigui teko prasikalti ir sužaliuoti. Neo-Lithuania formaliai įsisteigė 19č m. lapkričio 11 d. Tačiau tautinė idėja lietuvių studentų tarpe pradėjo skleistis žymiai anksčiau. Tos idėjos šaknų reikia ieškoti viltininkuose, vairininkuose, pažangininkuose ir nepr. Lietuvos tautininkuose, nors pastarųjų organizacinė sąranga regimas formas įgijo 1921 m. vasarą.

Prieš Lietuvių Studentų Tautininkų Korp! Neo-Lithuania įsisteigimą, prieš jos pasirodymą, kaip savaimingo tautinės minties studentų sambūrio, mokslus einąs lietuvių jaunimas būrėsi į dvi anksčiau išryškėjusias sroves - aušrininkus ir ateitininkus. Aušrininkai pradžioje buvo Aušrinės skelbtos ideologijos šalininkai. Tuo metu apie Aušrinę spietėsi, galima sakyti, vidurio minties aukštusius mokslus einąs lietuvių jaunimas, esąs vidury tarp vardą iš Visuomenės žurnalo). Aušrinė buvo lietuvių liberalinės moksleivijos laikraštis, pradėtas leisti Stasio Šilingo iniciatyva 1910m. Vilniuje, kaip Vilniaus Žinių priedas, savarankiškai redaguotas pradžioje Maskvos, o nuo 1914 m. Petrapilio universiteto lietuvių studentų. Ano meto Aušrinės redaktorių ir žymesnių bendradarbių eilėse buvo šie asmenys: P. Klimas,

J. Papečkys, S. Naginskis, J. Abraitis, A. Ambraziejūtė-Steponaitienė, V. Bukaveckas, A. Lastas, B. Sruoga ir kt. Tačiau atsteigus nepriklausomą Lietuvos valstybę, aušrininkų ideologija ir veikla ėmė sparčiai kairėti. Jau 1920 m. jie išvirto į aiškius socialistus, o vėliau kai kurios jų atplaišos nuėjo net ligi komunistų.

Ateitininkai buvo susispietę į savo organizaciją dar prieš nepriklausomos Lietuvos atstatymą. Ateitininkai - tai mokslus einančio lietuvių jaunimo organizacija, pasivadinsi 1911 m. Kaune pradėjusio eiti Ateities žurnalo vardu. Nors laikoma, kad šio žurnalo pasirodymas yra ateitininkų veiklos pradžia, tačiau jie savo istoriją sieja su pirmosiomis Vakarų Europoje įsisteigusiomis lietuvių katalikų organizacijomis, kurių bene seniausia yra 1899 m. Friburgo universitete (Šveicarijoje) įsikūrusi lietuvių katalikų studentų draugija Rūta.

Kaip matome, aušrininkai ir ateitininkai, atsikūrus Lietuvos nepriklausomai valstybei, jau turėjo savo organizacijų užuomazgas ir nuo pat pirmųjų Lietuvos aukštosios mokyklos dienų ėmė gana paveikliai reikštis lietuvių studentų tarpe. Prieš nepriklausomos Lietuvos atstatymą abi šios srovės - aušrininkai ir ateitininkai - buvo aiškiai lietuviškos. Jos skyrėsi, galima sakyti, tik savo pažiūromis į tikėjimą. Atkūrus nepriklausomą Lietuvą, jos tuojuo

Dr. Bronius Nemickas sako kalbą L.S.T. Korp! Neo-Lithuania šventėje New Yorke 1972 m. lapkričio 11 d.

L. Tamošaičio nuotr.

įsijungė į praktišką politiką. Aušrininkai vis labiau ir labiau linko į socializmą, į filosofinį materializmą, susiskaldė į atskiras įvairaus kairumo socialistines grupes (vienai susirišo su valstiečiais liaudininkais, kiti su socialdemokratais, tretieji nuėjo net pas komunistus), o ateitininkai praktiškame politikos darbe pasidarė krikščionių demokratų partijos uolūs bendradarbiai.

Tokiu būdu abi šios lietuvių studentų grupės, būdamos priešingų pažiūrų į tikėjimą, skirtingų ideologijų, įjungtos į praktiškos politikos darbą, atsidūrė politinės kovos lauke viena prieš kitą. Galima sakyti, pagrindinis ano meto lietuvių studentų veiklos baras pasidarė kova dešinėsios srovės su kairiaja. Kairiųjų ir dešiniųjų atkakli politinė kova, kurion buvo įjungtas ir priešingų ideologijų akademini lietuvių jaunimas, žinoma, nieko gero nežadėjo ypač tuo metu, kai jauna Lietuvos valstybė, žengdama pirmuosius savo gyvenimo žingsnius, turėjo tokią daugybę tvarkymosi darbų ir tiek daug vidaus bei

išorės priešų. Tarpusavio kovos ir ypač jų priemonės daug ką gąsdino. Daugeliui vyresniųjų, o taip pat ir jaunesniųjų, atrodė, kad kovojama visiškai be prasmės: jaunos jėgos eikvojamos ne tautos genijui ugdyti, ne tautinei kultūrai kelti ir gerovei stiprinti, o atvirksčiai, kad metafizikos klausimais vedama politinė kova skaldo ir silpnina tautos jėgas. Toji kova, atrodė, ne tik neturi jokios prasmės, bet yra didžiai pavojinga vos atsikūrusiai Lietuvos valstybei.

Tautininkai troško, kad lietuvių tauta būtų pakankamai stipri atsispirti išorės priešams ir pajėgi ugdyti savo dvasinę kūrybą bei ūkinę pažangą. Į lietuvių sielą natūraliai skverbėsi mintis, kad reikia atidėti į šalį tai, kas mus piktina, skiria ir skaldo (ginčai dėl neišsprendžiamų metafizinių klausimų) ir visas tautos jėgas nukreipti į tai, kas mus jungia - į Lietuvos valstybės stiprinimą, kultūros ir ūkio vertybių kūrimą, nes valstybė ir tauta gyvena šiame regimajame, o ne aname metafiziniame pasaulyje.

Kovos beprasmiškumą ypač jautriai išgyveno tie aukštusius mokslus einą lietuvių jaunuoliai, kurie neįtilpo nei į susocialistėjusius aušrininkus, jau įvairiais vardais pasivadinusius, nei į ateitininkus, įsikinkiusius į krikščionių demokratų praktiškos politikos vėžimą ir įsitraukusius į politinę kovą dėl metafizinių vertybių. Be to, ir aušrininkuose ir ateitininkuose atsirado nusivylusių ta atkaklia politinė kova dėl pomirtinių vertybių, jie traukėsi iš tos kovos lauko ir pradėjo ieškoti kelio į lietuvių tautos genijų ir jo kūrybinių galių versmę.

Antra vertus, tarp socialistinių grupių ir ateitininkų nebuvo organizuoto lietuvių studentų vieneto, kuriam pirmoje eilėje rūpėtų lietuvių tautos reikalai. Logika, grindžiama lietuvių tautos reikalais, vertė šią susidariusią spragą užpildyti, pašaukdama į gyvenimą naują lietuvių studentų organizuotą vienetą - Lietuvos Studentų Tautininkų Korporaciją Neo-Lithuania, gają, ryžtingą, veržlią, pirmoje

Nukelta į 10 p.

Atkelta iš 8 p.

nežinojo, kad alaus naminio bačką turint tai nėra nusikaltimas. Jie kišo žmones į kalėjimą už tai, be širdies skausmo, net nepatikrinę su Vilniū ar teisėta tai yra. Jiems tas paprasčiausiai nerūpėjo. Ir tik po laikraščių įsikišimo, į laisvę išleista buvo nemažai žmonių, nes pasirodo, jie sėdėjo nekaltai. Ar nors vienas teisėjas buvo nubaustas už tai? O ne, net centas jiems tai nekainavo. Panašių atvejų čia galima pateikti daug.

Kur dingo tas Lietuvos kaimas, kuris per amžius stovėjo lietuviybės ir tautiškumo sargyboje? Šiandien iš jų stačiai tyčiojasi. Aferistai,

pav., iš ūkininkų superka galvijus, grūdus, ir kada nesumoka priklausančių jiems pinigų, po pasiskundimo atitinkamose institucijose, ateina atsakymas, kad tie vagys negali būti nubausti, kadangi supirkinėjant naudojo pasenusius blankus, kurie, deja, jau nebegalioja. Čia buvo konkretus pav. iš Mrijampolės - Alytaus apylinkių prieš metus. Ko norėti, jeigu net žurnaliste laikraštyje rašo, kad kai ordiniais ir medaliais apdovanojimui susirinko prezidentūroje, tai koks tai ūkininkas atsistojo priekyje inteligentų. Išsakyta buvo su didžiausiu pasipiktinimu - įsivaizduokit

jūs, ūkininkas išdryso išeiti į priekį!

Tai va, ir vėl grįžtame prie klausimo, kokia bus ta Lietuva? Kokia yra, tai jau matom. Ar nugalės saujalė išlikusių, dažnai užsislėpusių ir skurstančių (nes neišmoko meluoti, sukčiauti ir vogti) tautiškai ir moraliai švirių patriotų, ar nugalės tie kiti? Garsi lenkų rašytoja, Lenkijos atgimimo laikais yra pasakiusi: "tautos tokios bus, koks bus jų jaunimo auklėjimas".

Taigi, jau 11 metų atkūrusi nepriklausomybę, lietuvių tauta ieško optimalaus valstybės sutvarkymo varianto, ekonominio gerbūvio, įsitvirtinimo pasaulio tautų tarpe ir

savo valstybės saugumo garantijų. Ir šiandieninė padėtis Lietuvoje aiškiai parodo, kaip sunku, valstybei išbuvusiai pusę šimto metų okupanto priespaudoje, eiti į demokratiją, o socialistinį, stipriai integruotą į Sovietų Sąjungą ūkį, paversti į Lietuvos laisvą ekonominę rinką, ir kovoti su kaimynine Rusija, kuri įvairiomis priemonėmis bando neišleisti Lietuvos iš savo glėbio.

Pabaigai, noriu papasakoti vieną istoriją. Sovietų Sąjungoje Stalino laikais, kaip žinome, už menkiausią žodį sodino į kalėjimus. Apkaltingas, kad parašė partizanų dainą "Palinko liepa", Vilniaus

Pedagoginio instituto studentas Simas Račiūnas ilgus metus dirbo sunkius miško darbus Sibiro lageriuose. Taip ir neliko aišku, ar jis parašė šį eilėrašį ir sukūrė muziką, nes Simas Račiūnas mirė. Tačiau po Stalino mirties, šiek tiek palengvėjus sovietiniam režimui, šią dainą visa Lietuva dainavo. Pasiklausykim, kaip ji tinka ir šiandienai:

*Palinko liepa šalia kelio,
Pravirko motina sena,
Sūneli, tėvynė tave šaukia
Ir vėl bus laisva Lietuva.*

*Geltona, žalia ir raudona -
Tai mūs trispalvė Vėliava,
Kovokim už Tėvynę broliai!
Ir vėl bus laisva Lietuva.*

Gerbiama Dirvos redakcija,

JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga skiria Dirvai 50 dol. auką. Dėkojame Jums už nuolatinę paramą taip kruopščiai skelbiant lietuviško jaunimo veiklą bei užsimojimus. Lietuviška žiniasklaida yra labai didelė pagalba palaikant ryšius su išsisklaidžiusiu jaunimu. Nors ir kukli mūsų auka, tikimės, kad bent kiek padės

su Jūsų redakcinėm išlaidom.

Su geriausiais linkėjimais,

Kristina V. Jonušaitė

JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos sekretorė

JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga ruošia suvažiavimą ir kviečia lietuvišką jaunimą (nuo 16 amžiaus metų) ir kitas lietuviškas organizacijas gausiai dalyvauti. **Suvažiavimas vyks šeštadienį, š.m. lapkričio mėn. 24 d.** (JAV Padėkos dienos savaitgalis), Pasaulio Lietuvių Centre, (Bočių menėje), Lemont, IL. Rinktis suvažiavimo pradžia - 1:00 val. p.p., ir programa tęsis iki 5:00 val. p.p. Bus užkandžių pertrauka. Jei būtų klausimų, prašom parašyti e-paštą JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkei Dainai Žemaitaitytei: daina@javljs.com arba galima įsigyti daugiau informacijos www.javljs.com Iki pasimatymo!

KORP! NEO-LITHUANIA ISTORINIAI BRUOŽAI

Atkelta iš 9 p.

eilėje kovojančią dėl Lietuvos reikalo. Į šią studentų organizaciją įsijungė tautinės minties kelią pasirinkusieji lietuviai studentai: dešiniųjų ir kairiųjų kraštutiniams nepriklausiusieji ir jų organizacijoms nepriklausiusieji, ir nuo aušrininkų pasukusių į socializmą, ir nuo ateitininkų, sutapusių su klerikalais, atskilusieji.

Naujos studentų organizacijos steigimo idėja gimė kartu su Lietuvos nepriklausomybės atstatymu. Atsistiegus nepriklausomai Lietuvai, 1918 m. jau buvo galvojama apie moksleivių tautininkų organizacijos steigimą. Tolydžio ši idėja darėsi vis aktualesnė, ypač įsisteigus Kaune Aukštiesiems Kursams ir vėliau (1922.II. 16) jiems persiorganizavus į Lietuvos Universitetą. Naujos studentų organizacijos steigimu konkre-

čiai pradėta rūpintis 1921 m. vasarą. Steigimo minčiai palankiai nusiteikusių lietuvių studentų būreliuose prasidėjo ne viešas įstatų bei programos pagrindinių dėsnių svarstymas, susirašinėjimas tais reikalais tarp užsieniuose mokslus einančių studentų, ir tas tęsėsi ligi 1922 m. pavasario.

Pirmas viešas balsas, iškėlęs naujos studentų organizacijos steigimo reikalą, buvo Valentino Gustainio straipsnis Politinės srovės ir universitetas, paskelbtas 1922 velykiniame Tėvynės Balse. Šis straipsnis sukėlė gyvas diskusijas spaudoje ir, reikia manyti, turėjo lemiamos reikšmės Korp! Neo-Lithuania įsisteigimui. V. Gustainiui savo straipsnyje iškėlus studentų tautininkų organizacijos steigimo reikalą, šiai idėjai priešingos reakcijos prasidėjo krikščionių demokratų ir kai-

riųjų spaudoje. Krikščionių demokratų organas Laisvė įrodinėjo, kad studentų tautininkų organizacijos kūrimas V. Gustainio straipsnyje išdėstytais pagrindais ir tikslais būsiąs tik katalikiškos studentijos skaldymas, steigiamoji studentų tautininkų organizacija neturėsianti savaimingos ideologijos, ji esanti nereikalinga ir todėl studentijos tarpe neturėsianti pasisekimo. Kairiųjų spauda taip pat griežtai smerkė šį sumanymą. Išsivystė gyvos diskusijos, kurios dar labiau sumanymą sustiprino ir pradininkų galvose išryškino steigiamosios organizacijos turinį bei pavidalą.

Kaune susidaręs pradininkų būrelis korporacijos reikalais palaikė nuolatinius ryšius su V. Gustainiu, studijavusiu Heidelbergo universitete (Vokietijoje). Įstatai buvo paruošti 1922 metų vasarą ir įteikti Lietuvos Universiteto Senatui tvirtinti (jie maža kuo skyrėsi nuo V. Gustainio ir Br. Banaičio anksčiau paruoštųjų įstatų projektų).

Pradininkai, norėdami išvengti įtarinėjimų ir nepagrįstų puolimų, sutarė, kad steigiamoji organizacija išėitų viešumon, pradėtų pirmuosius savo veiklos žingsnius viešu pareiškimu (deklaracija), kuriame būtų išdėstyti korporacijos pagrindiniai principai ir programa. Sumanytos deklaracijos projektą paruošė V. Gustainis.

Lietuvos Universiteto Senatui 1922 m. lapkričio 9 dieną Korp! Neo-Lithuania įstatus patvirtinus, trečią dieną (lapkričio 11) trylika pradininkų susirinko Simo Virkučio bute (Kaune, Donelaičio 14) pirmojo posėdžio, priėmė V. Gustainio paruoštąją deklaraciją ir nutarė lapkričio 12 dieną šaukti viešą studentijos susirinkimą. Susirinkimas įvyko didžiojoje universiteto salėje. Susidomėjimas steigiamąja studentų tautininkų organizacija buvo didelis, paskelbtoji deklaracija padarė labai gerą įspūdį. Susirinkime dalyvavę visuomenės atstovai sveikino korporaciją, kaip naują pajėgą, ateinančią į gyvenimą su rimta kūrybine programa. Čia pat buvo išrinkta pirmoji korporacijos valdyba (ligi 1923. V. 21 statuto pakeitimo vadinosi taryba), kurią sudarė J. Vileišis, V. Banaitis, K. Marčiulionis, A. Dumbrys, A. Drevinskas ir A. Jakobas. Taip Neo-Lithuania išėjo į viešą gyvenimą ir pradėjo savo darbą, kuris pradžioje reiškėsi vidiniu tvarkymusi, o kiek vėliau aktyvia veikla universitete ir visuomenėje.

(Bus daugiau)

ELTA

IŠ "DIRVOS" ARCHYVŲ

Šv. Jurgio lietuvių bažnytinis choras. Cleveland, 1925 metai.

10 METŲ LIETUVOS IR RUSIJOS DIPLOMATINIAMS RYŠIAMS

Atkelta iš 1 p.

Rusijoje skiriamas didelis dėmesys siekiant susitarimų dėl Maskvoje aptartų problemų. Rusija suinteresuota Kaliningrado srities aprūpinimu užtikrinant maksimaliai laisvą žmonių, prekių ir paslaugų judėjimą per Lietuvos teritoriją tarp šio ir kitų Rusijos Federacijos subjektų, taip pat šalių partneryste tranzitinių pervežimų, prekybos ir energetikos, gamybinės kooperacijos srityse bei kitomis bendradarbiavimo

formomis. "Rusijai rūpi rusų ir kitų nacionalinių mažumų Lietuvoje interesų užtikrinimas, pagal atitinkamos rėminės Europos Tarybos konvencijos principus, kurie, žinoma, bus taikomi ir sprendžiant lietuvių Rusijoje jaudinančius klausimus", rašo Rusijos diplomatijos vadovas.

Pasak Rusijos užsienio reikalų ministro, fundamentalią reikšmę Rusijai turi tai, koku taps Baltijos jūros regionas artimiausioje ateityje, kaip jame bus įvertinami

Rusijos, Lietuvos, kitų pajūrio valstybių interesai, kokia forma šiame regione pavyks realizuoti Europos be skiriamųjų linijų ir zonų su skirtingais saugumo lygiais kūrimo idėja.

Atsakymų į šiuos klausimus, I.Ivanovo teigimu, būtų protingiau ieškoti kartu, vengiant skubotų sprendimų ir sutelkus dėmesį į bendradarbiavimo potencialą, kurį mums teikia geografinė padėtis, **amžiais kurti ūkio ir kultūriniai ryšiai.** Rusija

atvira įvairių formų bendradarbiavimui. Ministras išreiškė viltį, kad Rusija ir Lietuva, besiremiamos vaisinga patirtimi ir toliau savo veiksmuose orientuosios į abipusiai naudingų ir išties partneriškų santykių kūrimą abiejų šalių bei Baltijos regiono saugumo ir stabilumo labui.

Baigdamas laišką Rusijos užsienio reikalų ministras I.Ivanovas išreiškė viltį, kad jo vizitas į Lietuvą galėtų įvykti iki šių metų pabaigos.

RENGINIŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 11 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

LAPKRIČIO 24 d., 6:30 v.v. Lietuvių Namų viršutinėje salėje - Abiturientų/studentų pagerbimo pokylis.

GRUODŽIO 1 d. šeštadienį nuo 9 v.r. Metinė susikaupimo diena - rekolekcijos Dievo Motinos parapijos svetainėje. Rengėjai - Clevelando ateitininkai visus maloniai kviečia dalyvauti.

GRUODŽIO 15-16 d. Šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.

GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. Bendros Kūčios Šv. Jurgio parapijos salėje.

Lietuvių Tautinės sąjungos Čikagos skyriaus rengiamas

Spaudos balius, laikraščiai "Dirvai" paremti, įvyks š.m. spalio 20 d., šeštadienį, Balzeko muziejaus Gintaro salėje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago IL.

Pradžią 6 val vakaro. Vietas prašome užsakyti pas skyriaus pirmininkę Matildą Marcinkienę šiuo telefonu: 1-708-499-2172.

S P O R T A S

2001 m. Š.A. LIETUVIŲ RANKŲ LENKIMO SPORTO PIRMENYBĖS

2001 m. Š.Amerikos Lietuvių Rankų Lenkimo Sporto Pirmenybes rengia Čikagos LSK "Aidas", 2001 m. gruodžio 8 d., šeštadienį, Lietuvių Jaunimo Centre, 5600 South Claremont Ave., Chicago, IL.

Dalyvių registracija - 2:00 val. p.p. Varžybų pradžia - pasibaigus registracijai. Išankstinės registracijos nebus.

Varžybos vykdomos dešine ir kaire ranka, vyrams ir moterims, įvairiose kategorijose pagal svorį ir amžių. Tikslī programa ir starto mokestis bus nustatyta vėliau.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės varžovai. Dalyvių skaičius neapribotas.

Išsamesnės informacijos gaunamos pas varžybų vadovą, ŠALFASS-gos rankų lenkimo sporto koordinatorių Saulių Rakauską, šiuo adresu:

Saulius Rakauskas, 6100 South Keeler Ave., Chicago, IL 60629, USA

Tel. 773-581-6771.

**Čikagos LSK "Aidas"
ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA**

A. † A.

ALBINAI DUMBRIENEI

mirus, su gilia užuojauta velionės duktėm, NIJOLEI ir VIDAI su jos šeima.

Didžiame liūdesy

Algis Žukauskas

TRISDEŠIMT DEVINTASIS "Dirvos" novelės konkursas

Skiriamos DVI PREMIJOS:

**Pirmoji - 500 dolerių,
Antroji - 300 dolerių**

**IŠ A.A. SIMO KAŠELIONIO
Palikimo, kurį tvarko "Korp! Neo-Lithuania"
vyr. valdyba**

Tema: Autoriams suteikiama neribota teisė patiems pasirinkti novelės temą ir meninės išraiškos formas.

Paskutinė rankraščių įteikimo data - 2001 metų lapkričio 1 d. (pagal pašto antspaudą).

Rankraščius siųsti šiuo adresu:

**Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191**

Konkurse kviečiame dalyvauti visus lietuvių rašytojus, gyvenančius Lietuvoje, JAV ar bet kurioje kitoje valstybėje.

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti perrašyti rašomąja mašinėle arba kompiuteriu ir pasirašyti slapyvardžiu. Tą patį slapyvardį užrašykite ant pridedamo užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tik laimėjusių vokeliai bus atidaryti. Nepremijuoti rankraščiai gražinami, tik autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Vertinimo komisija paprasta balsų dauguma sprendžia, ką premijuoti.

JAV LB KULTŪROS TARYBA SKELBIA RUGSĖJIS - SPAUDOS MĖNUO

Papiginta metinė prenumerata naujiems skaitytojams

DIRVA	\$25.00 (vietoje \$35.)
P.O. Box 19191 Cleveland, OH 44119-0191	
DRAUGAS	\$65 (vietoje \$100.)
4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629	
DARBININKAS	\$25.00 (vietoje \$35.)
341 Highland Blvd Brooklyn, NY 11207	
EGLUTĖ	\$10.00 (vietoje \$15.)
13648 Kickapoo Trail Lockport, IL 60441	
LIETUVIŲ BALSAS	\$25.00 (vietoje \$35.)
2624 W. 71 st. St. Chicago, IL 60629	
PASAULIO LIETUVIS	\$15.00 (vietoje \$25.)
14911 127th St. Lemont, IL 60439	
PENSININKAS	\$10.00 (vietoje \$15.)
2711 W. 71 st. St. Chicago, IL 60629	
BRIDGES	\$15.00 (vietoje \$18.)
1927 W. Boulevard Racine, WI 53403	
LITUANUS	\$8.00 (vietoje \$10.)
1501 - So. Indiana Ave Chicago, IL 60605	
LITHUANIAN HERITAGE ..	\$20.00 (vietoje \$29.95.)
P.O.Box 225 Lemont, IL 60439	
AMERIKOS LIETUVIS	\$30.00 (vietoje \$39.)
7349 W. 55th Palce Summit, IL 60501	

DIRVAI AUKOJO

E.Kleinas, Cotuit, MA 35
K.Bendoraitis, Vokietija 23
R.Svoba Madison, Hts, MI .. 15
J.Zorska, Euclid, OH 10
P.Cičėnas, Naperville, IL 5
M.Remienė, Westchester, IL .. 5

*Nuoširdžiai dėkojame
visiems aukotojams*

ĮVAIRIOS ŽINIOS

RUDENS PRAMOGOS

Spalio 17 d. 2-4 v.p.p. iš Rocky River Nature Center į Maple Grove Picnic Area. 75 mylios senolių pasivaikščiojimas rudens gamtai stebėti. Registruotis: tel. 440/734-6660.

Spalio 17 d. 8 v.v. Cleveland Institute of Music - nemokamas instituto orkestro koncertas. 11021 East Blvd., Cleveland, OH tel. 216/381-4964.

Spalio 19-21 ir 26-28 d. 5:30-9 v.v. Boo at the Zoo. Clevelando zoologijos sodo metiniai Halloween renginiai, skiriami 2-12 m. vaikams. Bilietai: 5 dol. suaugusiems, 4 dol. vaikams 2-11 m. amžiaus. 3900 Wildlife Way, Cleveland, OH 44109, tel. 216/661-6500.

Spalio 20 d. 10 v.r. - 3v.p.p. 6 mylios rudens spalvų, Metroparkų Brecksville Reserv., Vaughn Rd. Parking Lot. Pasiimti priešpiečius ir gėrimą. Tel. 440/526-1012.

Spalio 21 ir 28 d. sekmdienio popiečio šieninės kelionės 11-4 v.p.p. Metroparkų Chalet Recr. Area, Mill Stream Run Reserv., Strongsville, tel. 440/572-9990.

Spalio 20 ir 27 d. šeštadienio šieninės kelionės ir šokiai (square dancing) 6-10 v.v. Metroparkų Chalet Recr. Area, Mill Stream Run Reserv., Strongsville, tel. 440/572-9990.

Spalio 23 ir 30 d. 1 val. p.p. Women's City Club - Art Appreciation - Pagarba menui. Cleveland Museum of Art, 11150 East Blvd., Cleveland, OH 44106, tel. 216/881-9220.

Spalio 27 d. 8:30 v.r. iškyla ir pusryčiai Bedford Resrv. nuo

Nukelta į 12 p.

Atkelta iš 11 p.

Egbert Picnic Area. Registruoti tel. 216/341-3152.

Spalio 28 d. 2-4 v. p.p. Rudens iškyla paupyje, Metroparkų North Chagrin Reserv. nuo Strawberry Picnic Area parking lot; 2.5 mylių žygis. Patartini neperšlampami batai. Tel. 440/473-3370.

Spalio 31 d. 8 v.v. Cleveland Inst. of Music- Nemokamas inst. orkestro koncertas; 11921 East Blvd., Cleveland, OH 44106, tel. 216/381-4964.

Lapkričio 6 d. 1 val. p.p. Womens's City Club - Art Appreciation - Pagarba menui. Cleveland Museum of Art. 11150 East Blvd., Cleveland, OH 44106, tel. 216/881-9220.

Lapkričio 8 d. 9:30 v.r. - 3 v.p.p. Nemokamas glaukomos ir priešmokyklinių vaikų regėjimo tikrinimas - Cleveland Sight Center, 1909 East 101st Str., Cleveland, OH 44106, tel. 216/791-8118.

Lapkričio 10 d. 9-10:30 v.r. nemokama informacija tėvams apie Magnificat High School, 20770 Hilliard Blvd., Rocky River, OH 44116, tel. 440/331-1572. Ten pat 8:30 v.r. - vidurdienio patikrinimo egzaminai studentėms.

Lapkričio 17 d. 3 val. p.p. The Singing Angels - Dainuojančių angelų kalėdinis koncertas - Christmas with Love VI; State Theatre - Playhouse Square Center, Cleveland, OH Tel. 216/432-5555.

Lapkričio 23-25 d. penkt.

ir šešt. 10-5 val., sekmd. 11-5 v. -Naujų ir dėvėtų kailinių pardavimas, Cleveland Sight Center, 1909 East 101st Str. Cleveland, OH 44106, tel. 216/791-8118; įėjimas nemokamas.

Ger.J.

Pigiai parduodamos bulvių tarkavimo mašinos!
Tel. (847) 845 3972 (Siunčiame UPS!)
Kas mėnesį naujos prekės iš Lietuvos!
Šokoladai, knygos, suvenyrai, muzika ir daugiau...
Dievo Motinos parapijos knygų kioske kiekvieną sekmadienį po Mišių!

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

**EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE**
passports - visas - prepaid tickets

**SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS**

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

PIGIAUSI TARPTAUTINIAI SKAMBUČIAI

skambinti į Lietuvą, 6c. JAV visą parą.

Naudotis galima pasikeitus kompanija arba per kodą. Turime planą mobiliems telefonams. Galite užsisakyti PASSPORT skambinimo kortelę, Call-Back iš Lietuvos bei asmeninius 800 nemokamus numerius.

Tel. informacijai ir užsakymams:
1-888-606-3427

www.maxitelusa.com

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$35,
PUSEI METŲ - \$20,
PIRMA KLASE - \$58,
ORO PAŠTŲ Į UŽSIENĮ METAMS - \$110.00

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200 th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą ilūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

MATAS REALTY

Rita P. Matienė - Broker - Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser - Įkainuotoja
Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įkainavimas

V.R. MATAS

Vytas R. Matas - Attorney-at-Law - Advokatas

Visi teisiniai pataravimai

17938 Hefl Rd. Cleveland, OH 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124
(440) 473-2530